Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЛИСТОПАДА, 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 30, 1984. No. 228. VOL. XCI.

АОЛПУ ПРОДОВЖУЄ АКЦІЮ ОБОРОНИ В'ЯЗНІВ

Нюарк, Н. Дж. (АОЛПУ) — Через посилені переслідування і репресії українських правозахисників та брак медичної опіки для політв'язнів в совєтських тюрмах, багато з них важко хворі, а деяких терпіння закінчилися смертю. З причини трагічної ситуації в Україні в минулому році, організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) провадить оборонну і інформативну акцію за переслідування правозахисників у Совєтському Союзі у загальному, а за Миколу Горбаля і Йосифа Зісельса зокрема.

Започатковано цю акцію у зв'язку з голодовим протестом Павла Стокотельного біля Об'єднаних Націй в Ню Йорку 1-го листопада, ц.р. На дванадцятий день голодового протесту на рекомендацію лікарів, членів Метрополітального Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки, П. Стокотельний перервав голодовий протест через поважний стан здоров'я і перебув кілька днів у лікарні на лікуванні. Головною причиною закінчення голодового протесту було те, що українська громада і представник американської делеґації до ОН прирекли продовжувати оборону Горбаля і Зісельса.

АОЛПУ помагала П. Стокотельному у його протесті, інформуючи засоби масової інформації, урядових представників, як і також крайові і міжнародні організації. АОЛПУ буде продовжувати оборонну акцію щоб в цей спосіб привернути світову увагу на жорстокі переслідування українців і інших за Залізною заслоною. Реагуючи на листовні прохання від АОЛПУ, деякі конґресмени апелювали до совєтських властей в справі звільнення Горбаля і Зісельса.

АОЛПУ просить всіх людей доброї волі приєднатися до акції оборони М.Горбаля і Й. Зісельса. Проситься звертатися до церков, урядових представників, організацій і друзів, щоб спільно протестувати проти систематичного винищування українців.

За інформаціями слід звертатися до: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Pl., Newark, N. J. 07106, tel.: (201) 373-9729.

Сен. Р. Дол став новим лідером республіканської більшости

Сен. Р. Дол

Вашінгтон. — Сенатор Роберт Дол з Кензас був обраний в середу, 28-го листопада ц.р., лідером республіканської більшости в Сенаті, перемігши сенатора Теда Стівенса з Аляски трьома голосами. Змагання, як кажуть політичні спостерігачі, було інтенсивне, тому, що консервативне крило республіканців воліло бачити на цьому пості свого улюбленого сенатора з Північної Каролайни Джессі Гелмса.

Вибір сен. Р. Дола лідером республіканської більшости причинилось до витворення цілком нової ситуації в керівництві, а головно зміцнення позиції поміркованих республіканців. Сенатор Ричард Ґ. Луґар з Індіяни, політичні погляди якого є сприємливі для поміркованих і консервативних республіканців, правдоподібно займе тепер пост сен. Чарлза Пірсі, який програв вибори в Іллиной, і стане головою важливої і впливової Комісії закордонних зв'язків, а Джессі Гелмс залишиться головою Комісії сільського господарства, на чому йому дуже залежало з огляду на своїх виборців в стейті. Гелмс заявив, що він навіть не старатиметься про заміну головства і це полегшить вибір сен. Р. Луґара.

Засоби масової інформації дуже прихильно висловились про вибір Р. Дола на лідера більшости, називаючи його дуже досвідченим законодавцем, який ніколи не відрікається компромісу у полагодженні спірних справ, але також вміє обстояти свою думку на цьому високому форумі.

Як відомо, Р. Дол був кандидатом на віцепрезидента у президентських виборах в 1976 році, а тепер вважається потенційним кандидатом на президента в 1988 році. Слід пригадати, що в роках 1977-78 асистентом сен. Р. Дола був теперішній заступник головного предсідника УНС д-р Мирон Куропась.

В РИМІ ПЕРЕЛОВИЛИ ШАЙКУ ТЕРОРИСТІВ

Рим. — Тут відкрили плянований на американську амбасаду бомбовий атентат, який по всій правдоподібності мали виконати ливанські терористи, що провадять т. зв. ісламську святу війну, та були виконавцями атентатів на американські споруди у Ливані.

Шеф римської поліції Марчелльо Монарка поінформував, що в суботу, 24-го листопада ц.р. арештовано тут сімох ливанців, з яких один мав при собі точну мапу американської амбасади із зазначенням найбільш доступних місць.

Кілька днів перед тим арештовано в Швайцарії ливанського громадянина, найшовши при ньому більше як чотири фунти вибухових матеріялів.

Американський Уряд, який стоїть у повній співпраці з італійською поліцією дав їй знати про цей можливий атентат, хоча не подає в який спосіб одержав про це інформації. Коротко перед виборами президента в ЗСА американський Уряд одержав пересторогу, що приготовляється акція проти американців зі сторони тих, які провадять „ісламську святу війну" та що ця акція „здивує американців".

Уряд ЗСА підкреслює повну співпрацю з італійським урядом у всіх плянованих актах терору, які тепер трапляються. Арештовані ливанці перебували вже на території Італії від повного року та були зареєстровані як студенти. Виглядає, що в плянованому бомбовому атентаті на американську амбасаду вони хотіли застосувати таку тактику, як уживали в Бейруті, тобто в'їхати в амбасаду автом повним вибухових матеріялів.

Американська амбасада в Римі є тепер під сильною охороною.

КОНФЕРЕНЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМІСІЇ

Ню Йорк. — Термінологічна комісія НТШ влаштовує конференцію, яка відбудеться у суботу, 1-го грудня ц.р., в приміщенні НТШ, з такою програмою: Василь Лев — відкриття; Марія Овчаренко — „Стан української мови в рідному краю"; Анатоль Вовк — Термінологічна праця у діяспорі від 1950 року; Михайло Пежанський — Минуле, сьогодні та майбутнє Термінологічної комісії; запити і дискусія. Початок нарад о год. 3-ій по полудні.

ПРОБЛЕМА НІКАРАҐУА НЕ СХОДИТЬ ЗІ СТОРІНОК ПРЕСИ

Вашінґтон. — Речник Білого Дому повідомив, що в дорозі до Нікараґуа знову знаходяться шість совєтських кораблів зі зброєю для цієї центральноамериканської прокомуністичної країни. У Вашінґтоні думають, що Совєтський Союз хоче озброїти армію сандіністів модерною зброєю і зробити її пострахом для маленьких південноамериканських держав, особливо тих, які хитаються у своєму політичному прямуванні, з метою прилучити їх, пропагандивним маневром і застрашуванням, до прокомуністичного табору держав й створити в цьому районі світу таку ситуацію з якою не дасть собі ради теперішня Адміністрація президента Роналда Реґена.

Президент, довідавшись про нову доставу зброї до Нікараґуа заявив кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки ніяк не погодяться на те, щоб Москва „потихеньку" перекинула до Центральної Америки свою модерну зброю, а також бойові джетові літаки, які, без сумніву, становитимуть загрозу для американських інтересів в цьому обширі і тому ЗСА, у випадку достави літаків, реаґуватимуть згідно з вимогами оборони ЗСА.

Речник Білого Дому заступник пресового секретаря Леррі Спікс заявив, що військові літаки, кораблі і сателіти стежитимуть за курсом совєтських кораблів і ладунком при вивантаженні. У випадку наявности джетових літаків ЗСА напевно реаґуватимуть в той чи інший спосіб не зважаючи на існуюче відпруження у відносинах між Вашінґтоном і Москвою і заплянованими переговорами між державним секретарем Джорджом Шулцом і міністром закордонних справ СССР Андреєм Громиком. Спікс вважає що інтереси ЗСА є першими і їх в кожній частині світу Америка боронитиме доступними їй засобами. Очевидно, Спікс не виявив, що саме знаходиться на совєтських кораблях. Одне є певне, що на покладі кораблів знаходиться зброя призначена для Нікараґуа. Цього вистачає, щоб справою Нікараґуа знову почали цікавитись ближче у Пентаґоні, який напевно має вже готові пляни „розв'язки" сандіністської проблеми в Нікараґуа на випадок конфлікту. Покищо нікараґуанська проблема попала знову на перші сторінки міжнародної преси і нею почали займатися більш інтенсивно інші засоби масової інформації.

Контрольовані лібералами засоби масової інформації вважають однак проблему Нікараґуа маловажною, а на перше місце висувають справу переговорів ЗСА з СССР про скорочення нуклеарної зброї і повернення західнього світу до політики детанту.

ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ 64-ГО ВІДДІЛУ СУА

Ню Йорк. — З нагоди 30-ліття свого існування відомий зі своєї активности 64-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує в неділю, 2-го грудня ц.р., о год. 3-ій по полудні, тут в залі Українського Інституту Америки, при 2 Схід 79-та вул. показ історичної ноші українки і гостину для членів СУА та гостей. Управа Відділу запрошує усіх на цей вечір, на який вступ виносить 15 дол., для пенсіонерів 10 дол., а для студентів 7 дол.

Американська співачка виступає з українським репертуаром

Д. Делман

Монтклер, Н. Дж. — В неділю, 2-го грудня ц.р., виступить з концертом у стейтовому коледжі в Аппер Монтклер співачка-сопрано Діта Делман з програмою, в якій буде співати пісні в трьох різних мовах, рідко подаваних американській публіці.

Вона буде співати українські народні пісні, народні пісні в мові еспанців-сефардів і в мові норвезькій. Крім того Д. Делман має у своєму репертуарі також рідко співані пісні американських композиторів Стівена Фостера і Карлайла Флойда.

Діта Делман є музичним директором Стейтової опери та часто виступала в операх та в сольових концертах і ораторіях. Зокрема вона відома із виконування ролі королевої ночі в опері Моцарта „Зачарована флейта" та в Моцарта „Одруження Фіґаро".

Постійна мешканка стейту Ню Джерзі, вона вкладає багато праці та свого знання для піднесення музичного життя того стейту як музичний директор Стейтової опери, солістка Другої євангелицької церкви в Нюарку та учителька співу в Іст Орендж, Н. Дж.

Плянований 2-го грудня її речиталь з виконанням так рідкісного репертуару призначений на те, щоб здобути фонди на дальший розвиток Стейтової опери в Ню Джерзі. Квитки вступу на концерт виносять 10 дол. а концерт відбудеться о год. 3-ій по полудні.

В. Ракелсгавз зрезиґнував

Вашінґтон. — Вілліям Ракелсгавз, голова Аґенції охорони довкілля від березня минулого року, зрезиґнував з цього становища, уважаючи, що порядок в аґенції привернено після деякої кризи зимою 1983 року. Білий Дім повідомив, що президент Роналд Реґен прийняв „з жалем" резиґнацію Ракелсгавза.

В. Ракелсгавз був першим головою згаданої аґенції, коли її створено в 1970 році з метою кращої охорони довкілля і повітря.

Зимою минулого року аґенція попала під обстріл членів Конґресу, коли виявилось, що її тодішня голова Енн Бирфорд старалась прикрити деякі випадки фаворитизму, недогляду і недостатнього менаджерування фондами. Е. Бирфорд, яку обороняв Президент, мусіла зрезиґнувати, як і декілька її асистентів.

На прохання президента Реґена В. Ракелсгавз знову обняв становище голови в березні 1983 року, а тепер, уважаючи, що кризова ситуація минула і аґенція працює справно, він відходить у приватний сектор.

Існують здогади, що президент Реґен найменує на становище Ракелсгавза його заступника Лі Томаса.

К. Черненко робить обіцянки британському лейбористові

Москва. — На початку тижня генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Константин Черненко прийняв у Кремлі лідера британської Лейбористської партії Ніла Кіннока. В розмові, яка тривала дві години, К. Черненко обіцяв йому, що якщо Лейбористська партія прийде до влади і виконає свої передвиборчі обіцянки — здійснить роззброєння в односторонньому порядку, — то Совєтський Союз не буде тримати Великобританію під прицілом своїх нуклеарних ракет.

Як заявив Кіннок після закінчення розмов у Кремлі, „Черненко обіцяв скоротити і фізично знищити совєтські ракети у рівній кількості з Великобританією". Совєтський генсек, за словами лідера лейбористів, детально зупинився на питанні майбутніх совєтсько-американських переговорів у Женеві. Він сказав, що СССР зацікавлений в тому, щоб ці переговори були якомога ширшими, щоб якнайскорше визначити завдання майбутніх переговорів і щоб вони були якомога конкретнішими.

Черненко висловив думку, що минулі американсько-совєтські переговори про роззброєння закінчилися невдачею тому, що порядок денний не був досить конкретним.

Після закінчення переговорів Н. Кіннок влаштував пресконференцію, на якій він заявив, що, на його думку, Совєтський Союз хоче „поновити відносини з Заходом хоч би в тому вигляді, в якому вони існували в кінці 1970-их років".

„До певної міри це є повторенням пройденого, — сказав він, — але само по собі таке прагнення є новиною, яку треба вітати".

Помер голова Президії Верховної Ради УССР

Москва. — Як подає агентство Ассошіейтед Пресс, уряд СССР подав до відома, що помер голова Президії Верховної Ради УССР Олексій Ф. Ващенко на 70-му році життя.

Совєтське агентство ТАСС повідомило, що О.Ф.Ващенко помер після недуги, однак не вияснено яка була недуга.

Олексій Ващенко був членом Комуністичної партії від 1940 року, а членом Центрального Комітету від 1966 року. Головою Президії Верховної Ради УССР О.Ващенко став у 1976 році. З тим постом він автоматично був одним з 15-ох заступників голови Президії Верховної Ради СССР.

Про смерть О. Ващенка подали також окреме повідомлення на совєтській офіційній телевізійній мережі.

А. Капуста доповідав у Філядельфії

Філядельфія (С.П.). — В суботу, 27-го і в неділю, 28-го жовтня ц.р., в Філядельфії відбувся семінар і III З'їзд Українського Демократичного Руху (УДР). Семінар влаштовано в переддень з'їзду для цілі ознайомлення учасників з тематикою праці з'їзду і обговорення її в певній заключній формі, готовій для редакції резолюцій з'їзду УДР на наступний день. Внутрішньо-організаційні і внутрішньо-українські справи були представлені референтами і дискутовані присутніми в суботу вдень.

Вечером учасники мали нагоду присвятити свою увагу зовнішньо-політичним справам, до чого актуальний і об'єктивний матеріял подав у своїй лекції запрошений гість з Державного департаменту, спеціяльний асистент для справ національностей СССР в Бюрі інформації і дослідів для СССР і Східньої Европи, Алвін Капуста.

Прелеґент має за собою відповідну освіту, вишкіл і практику в дослідах політичних проблем; він має диплом бакалавра в ділянці освіти і диплом маґістра з ділянки слов'янських мов і літератур з Каліфорнійського університету в Берклі. Відбувши два роки служби спеціялістом розвідки в армії, в Південній Кореї, він поступив до закордонної служби держави, одержавши призначення до Люксембурґу, (1956-64), Рангуну в Бурмі, другим секретарем політичного відділу амбасади (до 1970 року), а тоді після однорічного курсу афганістанської мови („дарі") був першим секретарем амбасади в Кабулі аж до 1974 року. Від 1974 року до сьогодні А. Капуста працює спеціяльним асистентом в Бюрі національностей СССР і часто дає лекції в академічних середовищах з ділянки його спеціялізації.

Свій виступ доповідач побудував на припущенні, що українське суспільство плекає неприхильне становище до засад зовнішньої політики Уряду і зокрема до Державного департаменту, спеціяльно коли йдеться про незалежницькі аспірації. Тому він представив цілу організаційну структуру департаменту, його функцію і ролю в ній Бюра інформації і дослідів. Інформацію він пояснив як основний елемент в концептуванні майбутньої політики і тому одержання інформації має критичне значення у всьому політичному процесі. Спеціяльно одержання інформацій про підсовєтські національності, в тому і про Україну, є доволі скомплікованою діяльністю. Обмеження в СССР, повна контроля не тільки інформацій, але й техніки розмноження і висилання її, служать державі для повного закриття дійсности перед зовнішнім світом.

Одначе тут допоміжними стають напів-офіційні публікації і звідомлення та інструктивний матеріял для нижчих функціонарів партії в їхній роботі, на підставі чого при добрій аналізі можна одержати вірний образ подій і переконатися про певні факти. Наприклад, сучасний приріст населення в середній Азії є 15 відсотків, а в европейській частині СССР він є біля нуля. Цей факт приросту неросійського населення, без знання російської мови, вже сьогодні визначує зміни в культурі, індустрії, економіці, армії і у всьому житті за яких принайменше 15 років. Факт релігійности народів СССР, в її казьонній чи підпільній формі, зосереджується в числі 50 відсотків на території України. З тих причин лідери Кремля найбільше бояться суспільного розвитку подій на Україні і в Туркестані.

Проілюструвавши процес творення політичних рішень іншими прикладами, доповідач заохотив політично активних діячів не „бойкотувати" Державний департамент, але інтересуватися ним і вимагати включення в процес елементів української дійсности. Інакше політика творитиметься на базі тих даних, які Де-

(Закінчення на стор. 6)

У СВІТІ

В ІНДІЇ ДВА НЕВІДОМІ атентатчики застрілили комишенера Великобританії, як він їхав автомобілем до праці. Вбивці втекли, але група т.зв. революційних соціялістів мусулманської релігії телефонічно повідомила, що вони є відповідальні за це вбивство.

ЖИДІВСЬКИЙ ОБОРОНЕЦЬ людських прав Анатолій Щаранський закінчив свій другий трирічний присуд та перебування у в'язниці і повернувся до табору примусової праці. Таку вістку одержала його родина і його мати буде тепер старатися відвідати його у пермському таборі праці, де він перебуває.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД зажадав виїзду з Румунії чотирьох дипломатів із Західньої Німеччини як відплату за те, що Уряд Західньої Німеччини видалив недавно п'ять румунів, які плянували збомбити приміщення „Радіо Вільна Европа" в Мюнхені і схопити румунського еміґранта з Мюнхену.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД плянує збільшити допомогу афганістанським повстанцям до 280 мільйонів долярів з призначенням на збільшення воєнного матеріялу. Це буде вдвічі більше, як виносила допомога у минулому році.

УРЯД СССР ПОІНФОРМУВАВ, що в наступному році збільшить на 12 відсотків висоту видатків на зброєння, щоб в цей спосіб „вирівняти силу зброєння із Заходом". Отже в наступному році видатки СССР на зброєння осягнуть висоту 23 більйони долярів.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЛЕТУНИ заатакували в дні 27-го листопада ц.р. бази палестинських повстанців у східній частині Ливану, в наслідок чого вбито сім людей, а 10 було поранених. Це була перша така атака від трьох місяців.

УРЯДИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ та Еспанії подали до відома, що в лютому розпічнуться нові переговори про дальшу долю Ґібральтару. Вони теж заповіли, що бажання мешканців Ґібральтару, яких є 30,000 будуть взяті в переговорах до уваги. Переговори мають на меті в першу чергу відкрити знову границі поміж Ґібральтаром і Еспанією, які є закриті від 1969 року. В 1967 році мешканці Ґібральтару 12,762 голосами проти 44 рішили, що вони бажають мати радше опіку Великобританії, ніж стати частиною Еспанії.

ВЕРХОВНИЙ СУД в Голляндії рішив ще раз розглядати справу лікаря, якого судять за те, що він застриком допоміг вмерти безвиглядно хворій пацієнтці, яка у завіщанні просила, щоб на випадок її невилікувальної недуги скоротити її муки. Це, що верховний суд буде розглядати такий випадок дає надію прихильникам евтаназії в Европі, де досі такі випадки скорочення мук безнадійно хворих уважають вбивством.

ТЕРОРИСТИ ІЗ СОМАЛІЇ, які захопили літак із 108 пасажирами та грозили, що висадять його у повітря, звільнили усіх на терені Етіопії, після того, як їм обіцяно, що їх домагання звільнити 21 політичних в'язнів будуть виконані. Між закладниками на літаку був один американський громадянин.

В АМЕРИЦІ

ХОЧА В ОСТАННІХ ВИБОРАХ Республіканська партія дістала таку саму кількість сенаторів, як у виборах в 1980 році і має більшість у відношенні 53 до 47, можна сподіватися, що Президент буде мати більші труднощі перевести свої пропозиції тому, що щораз частіше поодинокі сенатори або малі їх групи сповільнюють працю, або є зацікавлені тільки своїми спеціяльними пропозиціями.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ з Білого Дому, Уряд не буде подавати публічно інформацій про порушення контролі зброєння урядом СССР аж до половини місяця лютого, щоб тим не пошкодити у плянованих на початок січня переговорах поміж міністрами закордонних справ Джорджом Шулцом і Андреєм Громиком. Первісно в суботу, 1-го грудня ц.р. мали подати офіційно до відома 19 випадків порушення різних договорів, що їх зробив СССР.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ центр контролі хворіб подав до відома, що найбільшою загрозою для здоров'я в ЗСА не є недуги, а насильна смерть, від якої вмирає річно 50,000 осіб.

АМЕРИКАНСЬКА КОМІСІЯ, що слідкує за безпекою їзди автомобілями в ЗСА рішила, що границя швидкости на автострадах повинна бути всюди однакова і не більше як 55 миль на годину, за вийнятком доріг у мало замешкалих фармерських околицях, де вона може бути вища.

МІСЬКИЙ РАДНИЙ У Філядельфії, який рішив поїхати трамваєм, щоб ствердити, що переживає пересічний мешканець, який користується такими засобами публічного транспорту, пережив на власній шкірі напад двох злочинців, які приложивши до його голови пістолю зажадали його портфеля. Хоча він сказав їм, що є міським радним це нічого не змінило і злочинці, забравши його гроші, втекли.

КОМІСІЯ ПРЕЗИДЕНТА, що досліджує зорганізоване злочинство та працює тепер у Вашінґтоні, ствердила, що уживання кокаїни прибрало в ЗСА розміри епідемії, та що кожний десятий мешканець уживає або пробує уживати кокаїну. Найбільша кількість тих, що вживають кокаїну походить з покоління, яке народилося після закінчення Другої світової війни, а наркомани не походять лише з багатих шарів населення, а пересічних людей з середньої кляси інтеліґенції.

В АРІЗОНІ ПЕРЕБУВАЮЧИЙ там на вакаціях детектив відкрив припадково 1,500 фунтів чистої кокаїни вартости 1 більйона долярів. Кокаїна була запакована у 700 різдвяних пачках і правдоподібно привезена з Перу. Арештовано двох американців та двох мехіканців, що везли кокаїну у вантажних автомобілях.

ВІЛЛІЯМ ШРЕЙДЕР другий пацієнт, якому вложено штучне серце, почувається відносно добре, та мають надію, що він зможе при кінці тижня пробувати піднестися з ліжка. Лікарі твердять, що штучне серце працює дуже правильно.

АҐЕНТИ ФБІ АРЕШТУВАЛИ шістьох корейців, які пірвали були у вересні в Ню Йорку члена секти Муна і тортурували його аж він погодився заплатити їм викуп у висоті 1 мільйон долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагедія голоду в Африці

Відомий тижневик „Тайм" з 26-го листопада 1984 року приніс обширну статтю п. з. „Країна смерти", із страхітливим змістом, ілюстрованим страхітливими світлинами, які живо нагадують трагедію України в часі Великого голоду 30-их років. Тільки в Україні голодова катастрофа була штучно зорганізована Москвою, щоби винищити цілу верству українських хліборобів, прив'язаних до рідної ріллі, а в Африці голод настав з двох головних причин: кількарічної великої посухи і комуністичної господарки. Голод в Африці, який дійшов до таких розмірів, що — за твердженням „Тайму" — 150 мільйонам людей грозить голодова смерть, а сотні тисяч вже померли з голоду, — не прийшов через ніч. Вістки про тамошню харчову кризу доходили на Захід вже від яких двох років. Але західні країни ставилися до тих вісток байдуже, може й тому, що ніякої допомогової акції не зорганізували Об'єднані Нації в яких вирішальний голос здобули саме ті країни, які тепер залежні від допомоги від „імперіялістів" та які під проводом Совєтського Союзу, як „третя сила", створили протизахідній бльок, лаючи „імперіялістів" і колоніялістів. Захід стрепенувся щойно тоді, коли британська телевізійна сітка почала висвітлювати сцени з довгими рядами трупів головно жінок і дітей, померлих з голоду.

Британія, Західня Німеччина, Франція, Канада, Австралія, З'єднані Стейти Америки й усі інші вільні країни почали висилати до Африки, почавши від Етіопії, центру голодової катастрофи, харчі, ліки, лікарів, медсестер, виряд для влаштування таборів для втікачів із околиць, де не стало краплини води, і ця міжнародна допомога набрала імпонуючих розмірів. Це роблять ті „колоніялісти" й „імперіялісти", що їх оті „невтральні" африканські країни, зорієнтовані на Совєтський Союз, лаяли, як своїх ворогів. Але, коли просовєтський уряд Етіопії звернувся спершу до Москви з проханням за харчову й медичну допомогу, то зустрівся спершу з одвертою відмовою. Щойно тоді, коли та відмова стала для Москви скандальним доказом большевицької нельояльности супроти власних союзників, СССР почав висилати туди літаки з різним допомоговим багажем. В Етіопії, Чаді і Судані створено табори для втікачів з околиць, в яких люди вмирали як мухи. Ті, які мали силу дібратися до одного з таких таборів, дерлися до пунктів, де розподілювано воду і мінімальний харч. Відбувалися при тому дантейські сцени. Дехто з прибулих не були всилі вже доволіктися до розподільних пунктів і там же, вже у тих рятункових таборах вмирали. Гористий терен і джунґлі утруднюють доставу харчів. Американські коментатори передбачають, що незабаром голод в Африці перестане бути „міжнародною сенсацією" і що міжнародна допомогова акція помалу буде вичерпуватися, коли треба буде ще довгого часу, поки отим африканським країнам перестане грозити поворот голодової катастрофи. Але сам „соціялістичний" уряд в Етіопії стримує розподіли харчів серед „бунтарів" і видав 100 мільйонів долярів для святкування роковин завершення там „республіканської" системи.

Синдикований коментатор Патрік Бюкенен підійшов до цієї проблеми з іншої і цілком правильної сторони. Він обвинувачує Америку й інші країни вільного світу не за байдужість супроти перших вісток про кризу в Африці, а за пасивне відношення до обвинувачень, з якими постійно виступали і виступають проти Заходу Москва і її сателіти та зорієнтовані на Совєтський Союз країни Третього світу, тобто саме країни азійського і африканського континентів. Бюкенен правильно стверджує, що колоніялізм Англії, Франції, Голляндії, Бельгії та Німеччини — це не було лихо для тамошніх країн, а добро, яке вивело ті країни з кам'яної доби. Пристані, шляхи, залізничні лінії, криниці, телеграфні стовпи — це спадщина саме отого колоніялізму, що його СССР і країни в його сфері впливів намагаються представити, як експлуататорів, що збагачувалися коштом колоніяльних народів.

Після Другої світової війни прийшла деколонізація Азії, Африки й Океанії. Разом із нею залунали ліберальні гасла „невтручання у внутрішні справи" кожної країни, залишення країнам і народам „волю вибирати собі бажаний їм устрій" — і вони заводили у себе систему диктатури із „соціялістичним" суспільним ладом. На місце „колоніялістів" Британії, Франції, Голляндії й Німеччини прийшли СССР, Східня Німеччина і Куба. ЗСА й інші вільні країни спокійно придивлялися, як поширювалася совєтська сфера впливів — і як підготовлявся ґрунт під теперішню голодову катастрофу в Африці. Адже відомо, що комуністи, це недосяжні спеціялісти у павперизації кожної окупованої ними багатої країни. Тепер американські й усі інші ліберали продовжують кричати „руки геть" від країн з комуністичним режимом.

Катастрофа голоду в Африці — це наслідок такого лібералізму.

Михайло Кучер

СОЛЖЕНІЦИН І ЗІНОВ'ЄВ В ОБОРОНІ „РУССКОГО" НАРОДУ

I.

Солженіцин досить справедливо закидає вільному світові, що той не може зрозуміти суті совєтського комунізму і в залежности від того не мобілізує сили для боротьби з комуністичним злом. Він твердить, що вже в 1918 році Захід неправильно оцінив совєтський комунізм і не дав протикомуністичним силам Росії підтримки для боротьби з ним. Але про те, що проти совєтського комунізму після жовтневої революції боролися інші, хоч би Україна за УНР, Солженіцин підозріло мовчить, хоч про злочин насильної колективізації Москвою українського села знає.

Російський большевизм, хоч про це й неприємно згадувати, переміг без перешкоди з боку „вільного" Заходу. Большевики 1918 року воювали проти гасла „єдина неділима Росія", а „білий" рух таке гасло неуспішно проповідував і за нього воював. Захід тільки „білим" дав деяку допомогу для боротьби з большевизмом з метою затримати велику російську імперію. Власне російські націоналісти відштовхували неросійські нації від себе і залишили їх самим боротися за свою державну незалежність і проти російського большевизму. Це ж російський націоналізм штовхнув старшин царської армії у Червону, щоб битися за „дорогу Росію" і не дозволити її пошматувати на національні держави. Зимою 1921 року 33,7 відсотка командного складу Червоної армії були колишні царські старшини.

Російські політичні еміґранти, опинившись на Заході, визнали соціяльно-економічні і політичні організації вільного світу непридатними для Росії. Вони навіть відкидають західню культуру.

Критикувати свій народ не легко, і Солженіцин при всьому своєму авторитеті великого письменника і нобелівського лавреата не має відваги цього зробити. Щоб уникнути правдивої критики свого народу, Солженіцин денаціоналізує совєтське керівництво. Він навіть лютує і кидає громи на тих західніх професорів, політиків і публіцистів, як і на так звану третю хвилю еміґрації, які ставлять знак рівности між совєтським режимом і „русскім" народом.

Віддавшись емоціям, Солженіцин написав все таки нісенітницю: „душі 'русского' народу чужий воюючий націоналізм та імперія йому осоружна". Очевидно, Солженіцин має право так думати, але переконувати в тому інших не варто. Царська Росія до революції робила все можливе і не можливе, щоб затримати неросійські народи у своїх межах. Це саме робив Ленін і всі інші після нього.

Ще більше дивним і фантастичним є твердження Солженіцина, що це „бездумна помилка вважати 'руссків' в СССР правлячою нацією". Та ж ніхто інший як Ленін писав про „національну гордість великорусів". „Русскіх" не можна відділити від комунізму, від комуністичної партії. Одначе таке можна сказати і про українців, які ніби належать до „національної" комуністичної партії України. Тому денаціоналізація московського комунізму це байка для політично наївних людей.

Зрештою, Солженіцинові бракує логіки, бо пише, що старезна верхівка — ЦК КПСС — із своєю спорохнявілою ідеологією хоче використати власне „русскій націоналізм" для своєї імперської мети і для пригноблення інших націй і держав.

Перераховуючи пригноблених совєтським комунізмом, Солженіцин не згадав Чехо-Словаччини і, напевне, не випадково, бо чехи і словаки 1968 року, за „празької весни", наївно повірили і підтримали свою комуністичну партію. „Весну" знищили совєтські збройні сили. Тому у світі і в Чехо-Словаччині між поняттями „русскій" і „совєтський" поставлено знак рівняння. Від того терплять також ті українці, які поза межами СССР є на службі совєтського режиму. Їх вважають „русскими".

Солженіцин — великий письменник, і значення його думок не можна заперечити. Він патріот свого „русского" народу, якому дав заповідь „жити без брехні". Не легко таку заповідь виконати. Це великий моральний обов'язок, особливо для тих, хто живе в совєтській системі.

Солженіцин твердить, що „русская нація" пригноблена комунізмом. Але одночасно попереджує Захід, щоб той схаменувся та почав боротися з розповсюдженням комунізму у світі. Тоді логічне питання: хто у світі той комунізм розповсюджує.

Цинік Зінов'єв, який насміхається з усього, називає іронічно Солженіцина „пісатєлєм зємлі русской". Отже виходить, що на решту національностей, які входять у склад СССР, ані Солженіцин, ані Зінов'єв уваги не звертають.

Хоч совєтський комунізм повзе по цілій Землі, але людство продовжує існувати в межах націй, в межах національних держав і творить свої національні культури та плекає національні почуття. Іґнорувати таке явище ніяк не можна. Щоправда, дати характеристику національному характерові не легко.

Ціла діяльність Солженіцина у вільному світі скерована на те, щоб відділити „русский" народ від комуністичного режиму. У тому намірі Солженіцин користується досить проблематичним способом, а власне денаціоналізує політичну владу в СССР.

(Продовження буде)

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Два цукерки

(Прямо з життя)

Григор ось, ось і стане статечним дідом. Хоч він не лисий, не сивий, не кахикає, а його чуб кучерявою хвилею сягає пухнатих брів. Він гордо-пишно ступає вранці до бюра, уже не біжить, як колись, ладен кричати на весь голос, хвалитись на всі заставки, що він, саме він сподівається внука. Сороклітній дід! Яка ж це радість, гордість і надія.

У бюрі не вгавають балачки довкола тієї події з виразним натяком на гаванські сигари. Хтось там відважний спитав: - Чому ж онук? А може гарне дівчатко?

— Традиція, колеґи, стара родова традиція! Прадід Петро посипав хлопцями, дід Андрій теж діждався дубочків, батько кріпко тримався традиції, ну, а мій одинак, наслухавшись модних обрахувань, не так покладається на традицію, як на науку. Тепер уже не чорногуз, не коминяр, а компютор доставляє батькам немовлята.

У п'ятницю, після п'ятої, коли опустіло бюро, Григор поклав на кожний письмовий стіл товсту, гаванську сигару (в понеділок він не працює), і пігнався чимдуж до шпиталю. Там, у почекальні, вже сиділи рядочком тітки, вуйки і бабуні, майбутні хресні, й цікаві близькі сусіди, а всі з подарунками під синій, хлоп'ячий колір, із блакитними, чепурними биндами. Пересиділи п'ятницю і суботу, а в неділю після обіду вдарила бомбою вістка, сколихнула родиною до найглибших основ. Тільки Григор, новоспечений дід, підняв голову гордо, наче райдужна пава.

У понеділок раненько він пігнався до бюра, позбирав із столів сигари і поклав на те місце по два рожеві цукерки. На карточці він написав:

„Колеґи! Компютор нам набрехав! Родове дубове дерево розцвіло рожевим квітом. Маю дві внучечки, два вродливі дівчатка. Я щасливий, безмежно щасливий дід. Може якраз одна із них стане майбутнім президентом.

Прохаю у виборах вашої дружньої піддержки...

Григор".

Володимир Барагура

Журналістична діяльність О. Соневицької

(Слово на 20-річчі 82-го Відділу СУА)

В кожній людині є Богом заложені якісь таланти, уподобання, здібності, замилування. Ці таланти можуть виступити в повній своїй силі зарання, можуть проявитися ступнево й поволі у пізнішому віці, можуть вирипути спонтанно, можуть вибухнути з повною силою, або назрівати спроквола. Інколи людина усвідомлює, чи відкриває їх випадково за поштовхом сторонньої особи.

Під цим кутом хочу розглянути й журналістичну працю Ольги Соневицької. — Почну від первопочатку, відкриття нею самою шляху до її, як вона з гумором це окреслює, журналістичної „карієри", що почалася випадково за поштовхом сторонньої людини. А був нею проф. Сава Никифоряк, учитель української мови в гімназії „РШ" в Чорткові, а сама пані Соневицька (тоді ще Ласовська) була ученицею 8-ої кл. Тоді вона й не думала, що може написати річ, яка штовхнула б її на „бічний" шлях її можливостей і спроможностей. Ця подія була комбінацією і співдією самовідкриття і спонукання втручанням сторонньої людини.

Проф. Никифоряк завдав учням написати задачу на т.зв. „вільну тему" у протилежність до „літературної" теми. Молода Ольга написала про українську весну, поєднавши в ній прозу з поезією, реальне з поетичним, дійсне з вигадкою, вплівши в неї елементи історичні і з ділянки культури. Обговорюючи наступної лекції учнівські випрацювання, проф. Никифоряк похвально висловився про задачу Ольги Ласовської, але жалівся, що хоч її написання добре й цікаве, то задовге й забрало йому багато часу прочитати й поправити. На його думку, ця задача підходила б радше до газети й тому радить післати її до преси.

Молоденькій дівчині зібралося на плач, тимбільше, що в клясі були хлопці, які стали жартома називати Ольгу „редакторкою". Але цей спринятий прикро випадок відкрив їй новий шлях в житті — шлях до журналістичної праці.

Дальший поштовх до журналістичної праці дав пані Ользі, вже тоді Соневицькій, проф. д-р Василь Сімович, редактор популярно-наукового журналу „Життя і Знання", який видавало Т-во „Просвіта". Знайомство з проф. Сімовичем і його заохота були теж випадкові. Чоловік Ольги, професор клясичних мов, д-р Михайло Соневицький писав до „Життя і Знання" статті з ділянки своєї спеціяльности. Ольга робила

(Закінчення на стор. 6)

Як подає світова преса, совєтські ватажки почали застосовувати новий спосіб позбутися оборонців національних і людських прав у Совєтському Союзі. Вони не дають хворим дисидентам медичної допомоги і доводять їхній організм до того, що дисиденти вмирають.

За найновішими вістками, на протязі одного року вже три широковідомі дисиденти СССР померли в ув'язненні в обставинах, які ясно вказують, що якби вони мали нормальну лікарську опіку, то їх можна було б урятувати.

На Захід продісталася вістка, що Анатолій Кор'яґін, відомий підсовєтський психіятр, який мав відвагу публічно заявити, що умово здорові дисиденти в совєтських психіятричних лікарнях знаходяться на грані життя і смерти в лічниці для умовохворих в Христополі, найбільшому в Совєтському Союзі закладі для політичних в'язнів. Його зруйнований організм уже неспроможний приймати харчів після повторних голодових страйків, спровокованих в'язничними властями.

Дейвид Сеттер колишній кореспондент англійського часопису „Фінансовий час" в Москві, подає три документовані випадки про смерть підсовєтських дисидентів в ув'язненні.

Степан Женецький

СОВЄТСЬКІ ДИСИДЕНТИ ВМИРАЮТЬ ІЗ-ЗА МЕДИЧНОГО НЕДОГЛЯДУ

У кожному удокументованому випадку доведено, що три ув'язнені дисиденти померли в наслідок того, що їм відмовлено медичну опіку, що свідчить про свідоме рішення совєтських в'язничних властей не лікувати тяжко недужих жертв совєтського режиму.

Першою смертною жертвою був 38-річний Віктор Томачінський, автомеханік. Він вніс прохання до московського суду, щоб одержати відшкодування, спричинені йому відмовою дозволу на еміґрацію. Томачінський помер 11-го липня 1983 року в наслідок комплікацій, спричинених після запалення легенів. Він потребував лікування антибіотиками, яке тюремні власті відмовилися йому дати.

У двох інших випадках, що відносяться до широковідомих українських борців за національні і людські права, які померли, не зважаючи на настирливі намагання західніх урядів нахилити совєтських можновладців взяти жертви до лічниці, були безуспішними.

Перший український загальновідомий борець за національні права (Сеттер називає його дисидентом), що помер в ув'язненні, був 37-річний Олекса Тихий, член-основник Української Гельсінкської Групи, одної з неофіційних груп, зформованих для нагляду за правами людини в Україні, загарантованих Гельсінкською умовою. Тихого заарештовано 1977 року. Він, під час перебування в тюрмі хворів на туберкульозу і виразку шлунка. Не зважаючи на його важкий стан здоров'я, Тихого не звільняли від важкої праці. Він помер 5-го травня 1984 року. Коли його недуга була сильно погіршалася, його не дали до лікарні, не зважаючи на голосні домагання українців в Америці і Канаді та президента Франції, Міттерана. Що гірше: як кару за ті домагання, його вкинули до карної одиночки. Не зважаючи на його майже смертельний стан із-за виразки, його кормили куском соленого оселедця, водою і куском хліба, що другий день! В короткому часі після того, як його звільнили з одиночки, Тихий помер.

Найновішою жертвою був інший український борець за національні і людські права, Валерій Марченко, 37 років життя, журналіст і філолог з Києва, який помер 7-го жовтня 1984 року. Це була саме смерть Марченка, яка ясно виявила, що відмова медичної опіки не була випадком, але наслідком ясно плянованої політики.

Марченка засудили на 15 років табору важких робіт, навіть не беручи до уваги, що він хворів на нирки і високий тиск крови. Власті відкинули прохання його матери, щоб із-за здоров'яного огляду, його відставили до робочого табору в Пермі. Замість того, його всадили до транспортного поїзду, нагруженого тисячами засуджених і повезли вздовж Совєтського Союзу в жахливих умовах, описаних Александром Солженіциним в книжці „Архипеляг Ґулаг". Подорож Марченка тривала 55 днів, страшні муки для людини з недугою нирок. Подорожуючим в'язням дозволялося йти до туалету раз на 24 години.

В таборі праці одна нирка у Марченка взялася зараженням і її теба було усунути. Власті зволікали три місяці і не давали його до лічниці, не зважаючи на те, що цьо-

(Закінчення на стор. 6)

Ганна Черінь

Самба

I.

Незадовго по Новому Році стали ми міркувати — куди б цього року „свиснути" на вакації. На такі, щоб були екзотичні, цікаві й не дуже коштовні. Аж раптом натрапили в газеті на оголошення — подорож до Ріо, 500 долярів: літак, тиждень у готелі й навіть бразилійський сніданок, який би вже він не був. Неймовірно! В тій же агенції продається квиток на літак, без готелю, за 700 долярів.

— Що за математика?! — дивувались ми. — З готелем дешевше, ніж без нього.

— А то вам знижка за те, що у нас в Ріо покрадуть.

— А може ж і не покрадуть? ...

— Неодмінно покрадуть. Не сумнівайтесь.

Записалися. Настав час відлету. Через те, що летимо чартером, довелося вставати вдосвіта, потрапили в ні „тпру, ні ну" на експресі, але якось дібралися до готелю, де ми лишаємо авто. А готель тим часом збанкрутував і „склався". Шукати іншого нема часу. Степан скинув мене з валізками, а сам кудись повіз авто. Ми вже спізнилися, але до каси стояла велика черга — отже літак ще не відлетів. Відлетів він аж через шість годин, бо в Ню Йорку цього благословенного 9-го березня випав такий сніг, що аеропорт не приймав літаків. А через те, що було так багато чекання й пілот не знав, що робити, він вирішив перевірити літак. Виявилось, що на крилі, якраз навпроти наших крісел, згорів вимикач, і ліве крило не відкриває „пір'я". Зо дві години два механіки працювали на страшному морозі, лежачи на крилі. Посилали в усі кінці по запасні частини, але в Америці все тільки нове. Старі речі можна знайти хіба в антикварних крамницях. Пілот, проте, був не абиякий розумник: він намацав, що в носі літака є такий самий вимикач, і там він не дуже потрібний. Отож, якось механіки прикрутили той вимикач на крилі, і літак, під бурхливі оплески пасажирів, піднявся. Нам дали за наші терпіння безкоштовний коктейл. Усі були голодні, поп'яніли, але їсти нам не дали. Бюджетний чартер викреслив такі люксуси, як їжа. Одна жінка, діябетичка, зчинила ґвалт. На щастя, у нас було кілька коржиків, і ми їй віддали.

А тим часом буря стихла, сонце засяяло мов нічого й не було. Чартер підкинув нас до здоровенного трансатлантичного джета, що вже на нас чекав із туристами з інших міст. Ми летимо до Ріо через Ню Йорк і Маямі! Бо з самого Чикаґо не набралося досить туристів. Літак заповнили студенти, футболісти й їхні подруги. Вони роздобули горілку й понапивалися. Дуріли, як на Дейтона-пляжі — святкували звільнення зі школи. Але коло нас сидів якийсь читака, дуже порядний і тихий. Він уже був один раз у Ріо, і так йому там сподобалось, що вирішив повторити.

— Чи правда, що там небезпечно, що злодюжки обкрадають туристів?

Хлопець на це відповів:

— Вони одчайдушно бідні. Це єдиний спосіб злобути собі поживу.

— А може б їм віддати щось із нашої одежі?

— Не раджу. Вони горді, і це б їх образило. Але лишіть щось на пляжі, начебто забули. Як через п'ять хвилин повернетеся, нічого вже на піску не побачите.

У Ріо нас порозсаджували за якимись незнаними для нас принципами, в автобуси. Першими порозвозили студентів, а старших лишили накінець. Нас примістили в найкращий готель, хоч ми заплатили за дешевий. А це сталося через те, що всі записалися на дешеві, а на люксусові — ніхто. Не марнувати ж дорогих кімнат — можна там селити й „незаможників". Правда сказати, навіщо нам той люксус, коли це бо зна де за містом, далеко від славного пляжу Копакабана! Ледве дочекались поки прибрали нашу кімнату і впустили нас, намучених і натомлених. Алеж не спочивати ми сюди приїхали! Виглянути в вікно — згори благословляє нас славна на ввесь світ статуя Христа, а гора засіяна „фавелами" — халупами, де живуть безробітні злидарі. Ці халупки саморобні, з електрикою, але без каналізації. Дехто збудував собі навіть лазнички, але їх треба зливати водою, тяжко принесеною з долини. Ввесь бруд і нечистоти стікають вниз до люксусових вілл і готелів, таких, як наш „Насіонал". Час від часу місто переселяє бідаків у збудовані для них добрі помешкання, але на їх місце прибувають нові з усіх кінців Бразилії. Ріо їх притягає, як магніт, і назад ніхто не повертається... Отож у цих фавелах і живуть злодії, злодюжки і просто хапуни.

Ми вийшли на вулицю. Відразу підскочили представники трьох головних діямантових крамниць і стали сіпати нас за поли, прикликуючи до своїх крамниць, розташованих просто через дорогу.

— Та ми ще й не вмились, і голодні. Може ви порадите, де можна добре пообідати?

— У вашому готелі. Попоїжте, а тоді до нас. Добре? А ми тим часом повибираємо для вас найкращі діяманти й смараґди.

— А крім готелю ніде нічого нема? Онде там видно якісь крамниці.

— Ні, ні-ні! Нізащо! Там вас обдеруть, як липку. Дуже небезпечна дільниця.

Перелякані, ми повернулись до готелю й пішли в нашу їдальню. На веранді біля ставка давали буфетну вечерю, спеціяльну страву і „скільки хочеш", бразилійську національну їжу „fejoada". Кажуть, вона дуже смачна. Це — щось ніби „соул фуд", мішанина чорної квасолі, потрохів, свинини, різних приправ, з рижом і зеленню. На вигляд вона неапетитна, на запах теж не дуже, тож ми пішли до ресторану й замовили якусь печеню, що була смачна й недорога.

Вибираючись на ці вакації, ми плянували деякі ескапади. Моя дочка вже кілька літ листується з панною Олею Корчаґін із Прудентополя, отож я збираюся гайнути до Парани хоч на один день та побачити цей український причілок у Південній Америці. Оля дала мені кілька українських адрес і в самому Ріо, і до трьох я написала, що хотіла б із ними зустрітися. Обізвався один із них:

„Привіт. Пишу по-англійськи, бо то скорше". І далі, в перекладі, таке: „Кілька слів нашвидко. Радий буду вас побачити. Якщо хочете побачити українців, мусите їхати на південь до парани (з малої літери — ГЧ). Але до мене дзвоніть (дав два телефони, домашній і службовий). Хочу вас попросити — привезіть мені кілька стрічок до електричної машинки „корономатик" по можливості нейлонових, а на аеропорті купіть мені Джонні Вокера з чорним поясом, вам дозволено взяти дві пляшки на особу. А я прошу не тому, щоб пити, а тому, що це — люксус, добре надасться на різдвяний подарунок, а я винний його одному чоловікові. Вам це буде коштувати сім долярів, а тут це вартує 40. Я заплачу." Кінець по-українськи: „Чикаю — Вася".

(Продовження буде)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 9 ЛИСТОПАД 1984 Р.

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ ВІДДАНИХ СОЮЗОВЦІВ"

Внизу поміщуємо фотографії відділових секретарів — організаторів, які придбавши від 5 до 9 нових членів в ювілейному році, стали членами „Клюбу Відданих Союзовців". Найбільш престижевим в Союзі є „Клюб Сотників", тобто тих союзовців, що на протязі календарного року придбають 100 й більше нових членів. А ті, що придбають від 50 до 99 членів належать до „Клюбу П'ятдесятників". Найбільш популярним є „Клюб Заслужених Союзовців", тобто тих, що під час року приєднають від 25 до 49 членів, а хто придбає у тому часі від 10 до 24 членів, належить до „Клюбу Будівничих Союзу".

Всім нище поданим членам Клюбу, призвища яких проголошуємо у цьому числі „Союзові Трибуни", висловлюємо нашу щиру подяку, а при тому заохочуємо їх так повести організаційну працю, щоби до закінчення календарного року могли „попасти" до більш престижевого Клюбу за придбання більшого числа нових членів.

ВІДДІЛОВІ УРЯДОВЦІ УНСОЮЗУ, ЯКІ ВІД СІЧНЯ ДО 31-ГО ЖОВТНЯ 1984 РОКУ ПРИЄДНАЛИ ВІД 5-ТИ ДО 9-ТИ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

Марія Кульчицька (8) — 8.

Михайло Крика (237) — 8

о. д-р Мирон Стасів (408) — 7

Ольга Осередчук (37) — 6

Стефан Матлага (209) — 6

Михайло Бобер (235) — 5

Дмитро Цюк (321) — 5

Михайло Захарків (349) — 5

Йосиф Хома (383) — 5

ЗНІМОК НЕ ПРИСЛАЛИ:

Катерина Гуцайлюк (147) — 8, Степан Шилкевич (116) — 6, Ярослав Мартинюк (330) — 6, Осипа Михайленко (377) — 6, Іван Сенич (140) — 5, Микола Драпала (96) — 5, Петро Лещишин (66) — 5.

В. Пастушок — Союзовий „Сотник" ювілейного року

В. Пастушок

Екзекутивний Комітету УНСоюзу з приємністю представляє союзовій громаді цьогорічного першуна — чемпіона, члена „Клюбу Сотників", головного радного УНС Василя Пастушка, який вже має придбаних цього року 110 нових членів забезпечених на поважну суму.

В минулому році у цей сам час він мав придбаних лише 102 членів, а що біжучий рік є ювілейний, в якому відзначаємо 90-річчя Батька Союзу, то віримо, що він дійде до 120 членів.

Головний радний В. Пастушок належить до Управи Метрополітальної Філядельфійської Округи УНС, а також є головою 231-го Відділу, патроном якого є покійний Глава Української Помісної Католицької Церкви Патріярх Йосиф. Раніше В. Пастушок був головою 388-го Відділу в Честері, Па., а після злуки того Відділу з 237-им він перейшов в 1980 році до 231-го Відділу в Кемдені, Н.Дж.і і негайно зайнявся розбудовою того Відділу, як голова.

Якщо говорити про організаційні успіхи В. Пастушка, то за цей короткий час (від 1981 до 984 року) він збагатив УНСоюз на 292 нових членів. За такі поважні організаційні успіхи в розбудові УНСоюзу, Екзекутивний Комітет складає найкращі ґрацуляції головному радному В. Пастушкові й бажає, щоб до кінця року він дійшов до 120 нових членів.

Громада Рочестеру відсвяткувала 90-річчя УНСоюзу

У суботу, 6-го жовтня ц. р., українська громада Рочестеру, Н. Й., зібралася, щоб вшанувати найстаршу заморську установу — Український Народний Союз, котрий перший зорганізував українську громаду в Америці а в тому й у цьому місті.

Святкування 90-річчя УНС з мистецькою програмою і вечерею відбулося в залі школи св. Йосафата. Свято відкрив і ним проводив інж. Любомир Шміґель, а мистецьку програму зорганізував інж. Петро Лещишин. Хор „Сурма" під диригуванням інж. Ярослава Матковського у супроводі піяністок Г. Сохан-Гриддлі та Л. Борисенко, проспівав американський і союзовий гимни. Інж. Л. Шміґель представив ґостей за головним столом: священиків українських церков, оо. Бумбара і Ві Янґа, парохів української католицької церкви св. Йосафата, о. пароха церкви Богоявлення Василя Бучека і паніматку Марію та о. Івана Андріюка, настоятеля православної церкви св. Миколая; д-ра Івана Флиса, головного предсідника УНС; членів Управи Окружного Комітету відділів УНС, Володимира Гаврилюка, голову округи, головного радного Петра Дзюбу, заступника голови, Миколу Лилака, касира, Дмитра Прислота, секретаря, Василя Іванцева, голова радного УБСоюзу, і Романа Куціля, голову рочестерського Відділу УККА.

Вступне слово виголосив голова Округи В. Гавриляк, привітавши присутніх. Він підкреслив, що УНС був і є чинником, котрий єднає громаду, та закликав скріплювати цю найстаршу заморську твердиню.

Хор „Сурма" під диригуванням інж. Я. Матківського, проспівав пісні: „Київський вальс", „Біли каштани" і „Верховино".

Святочну промову виголосив д-р Іван Флис, який привітав ґостей на залі, котрі прийшли звеличити УНСоюз у його 90-ліття. Головний предсідник розповів про початки, значення і пройденний шлях УНС та закликав до співпраці і його розбудови.

Від місцевого відділу УККА та організацій Рочестеру привітав УНС інж. Р. Куціль. Від УБСоюзу привітав і побажав успіхів у праці кооперативний діяч і головний радний УБС Василь Іванців. У мистецькій програмі виступали д-р Л. Борисенко та Г. Сохан-Гриддлі.

Вечір цей був виявом єдности української громади Рочестеру, що прийшла віддати пошану першій організації в Америці — Українському Народному Союзові.

Після закінчення мистецької частини о. Бумбар провів молитву. Потім почався бенкет, на закінчення якого інж. Л. Шміґель прочитав привіти від різних українських організацій. Опісля слідувало відчитання списку делеґатів, яких прислали численні відділи УНС, українські католицька і православні церкви, Сестрицтва, Братства, школи, молодечі організації, кредитові спілки та цілий ряд суспільно-громадських організацій.

Після цього промовляв о. митрофорний протоієрей, парох церкви Св. Покрови Федір Коваленко. Він поздоровив союзову родину з 90-літтям УНСоюзу і наголосив значення Союзу та його праці, а на закінчення закликав докладати всіх зусиль для скріплення УНСоюзу.

На закінчення свята він провів молитву, а присутні проспівали український національний гимн.

Степан Гавриш

Під міркування батькам, дідуням, бабуням, кузенам з нагоди надходячих Різдвяних Свят

Гарячка закупів в зв'язку з надходячими святами Різдва Христового байдуже, як хто їх святкує чи за новим стилем чи традиційним українським стилем, вже почалася на добре від Дня Подяки. Крамниці переповнені покупцями, як це кажуть, „по береги". Всі купують святочні дарунки, щоб обдарувати своїх близький, а вже найбільші скупчення є там, де продаються діточі забавки. Безперечно, що у всіх більших крамницях маєстатично урядує „Санта Клос", біля якого збираються малі й більші діти, щоб йому особисто вручити довгу листу, що від него бажають одержати під час свят. При тому є нагода мати на пам'ятку і фотографію сидячи на колінах „діда в червоному жупані з довгою бородою".

Традиція ця є гарна, одначе з кожним роком стає більш комерційною і тим самим родичі, бабуня, дідуньо чи інші члени родини не хочуть бути „останніми" і тому купують різні забавки, які по короткому часі помандрують на смітник. Пишу це із власного переконання. Коли приходить час обдарування святочними дарунками, то під ялинкою є цілі гори пакуночків, пакунків й величезних „пудлів". Все це на скору руку діти (ну й старші) відкривають рвуть, кажуть, що дуже гарний дарунок і скоро беруться за слідуючий пакунок, а оглянувши всі дарунки втомлені відпочивають, опісля ще раз оглянуть, а з часом більшість з них „мандрують" знов до крамниць, щоб їх відміняти, бож щось там „не пасує", а інші забавки мандрують до пивниці або на стрих і там порохом припадають.

Пишучи це, маю на у вазі не відраджувати куп на дарунків дітям, які би це були свята, щоб не одбарувати дітей дарунками — забавками? Але крім забавок є інші дарунки тривкішої вартости. Дарунки які приносять фінансову поміч, коли молода людина вступає до коледжу чи університету. Тут маю на увазі забезпечення для дітей в УНСоюзі.

Так, Дорогі Батьки, Бабуні і Дідуні, тепер коли є погоня за купном дарунків для найменших, не забудьте поза купном забавок запезпечити їх в УНСоюзі одною з сімох кляс модерного забезпечення. Це буде друга „метрика" ваших дітей чи внуків. Перша й засаднича є „метрика хрищення, а це буде метрика принaлежности до Української Братськoю установи, яка вже 90 років є на услугах української громади Америки й Канадй.

Говорячи про забезпечення дітей, як вже сказано, УНС має сім різних кляс а я згадаю лише про три, які не мою думку є більш корисними. Першою є „коледжове забезпечення" або, як його називаємо, вивінувальне забезпечення. Це забезпечення є найбільш популярним тому, що повну суму забезпечення УНСоюз виплачує в річницю грамоти ближчу до 18-их уродин члена. Іншими словами молодий студент чи студентка скінчивши 18 років життя і вступають до коледжу чи університету, одержуть від Союзу таку суму, яку для них оплачували родичі. У тійклясі дітей можна забезпечувати від 6 тижнів до 10 років. забезпечені діти, скінчивши 18 років, на уродини одержуть чека від Союзу, незалежно від того чи вступили на вищі студії чи ні.

Другою популярною клясою забезпечення є „Термінове Забезпечення" на суму 1,000 дол. з одноразовою вкладкою 75 дол. Заплативши лише раз 75 дол., не треба більш турбуватись плаченням вкладок аж до 23 року життя, а тоді це забезпечення автоматично збільшується до суми 5,000 дол. з оплатою кожного року дальше лише 75 дол. Забезпечення у тій клясі можуть набути діти у віці від 6 тижнів до 15 років і, як сказано, за 75 дол. одноразової вкладки будуть забезпечені на 1,000 долярів до 23 року життя. В тому часі забезпечена дитина буде користати з усіх привілеїв членів УНСоюзу, а головно матиме можливість старатися про степедню УНСоюзу, коли поступить на студії в університеті або коледжі. Коли б, не дай Боже, забезпечена особа померла перед 23-им роком життя, то УНСоюз виплатить спадкоємцям повну суму забезпечення, тобто 1,000 дол. Не можна поминути й того, щоб не згадати дивіденди, що її виплачуватиме УНСоюз тим членам, які осягнувши від 23-ій рік життя погодяться на зміну забезпечення на суму 5,000 долярів.

Третою клясою забезпечення для дітей є та, у якій УНСоюз ґарантує студійні позички, відсоткова стопа яких виноситиме лише 3 відсотки. Всі, які мають сина чи доню на студіях в університетах чи коледжах знають, які високі оплати зараз є за студії. І мабуть немає родичів, щоб не турбувались як оплатити студії, а коли власні фінанси не вистарчають, де дістати позички з низькою відсотковою стопою.

Щоб піти на зустріч своїм членам, УНСоюз ґарантує позичку лише за 3 відсотки, коли родичі забезпечуть своїх дітей в молодому віці на відповідну суму. Забезпечення це відноситься до Кляси Р — 20 і у тій спеціяльній категорії це забезпечення можуть набути діти у віці від 6-ти тижнів до 10 років. Забезпечення це мусить бути на вищі суми за таким ключем: вік дитини від 6-ти місяців до 4 років за забезпечення на суму 15,000 долярів, УНСоюз ґарантує позичку в сумі 5,000 долярів, при сумі 25,000 забезпечення, ґарантується позичку у сумі 7,500 долярів. У віці 5 до 10 років за забезпечення на суму 15,000 долярів, ґарантується позичку в сумі 4,000 долярів, а за забезпечення на 25,000 долярів ґарантується позичку в сумі 6,000 долярів. Позички мають бути повернені у 20-ти квартальних ратах після закінчення студій студентами. Слід додати, що це є нормальне забезпечення у клясі Р — 20, члени одержують кожного року дивіденду, а вартість грамот з кожним роком зростає, а по 20 роках власники грамот мають виплачені грамоти на поважні суми забезпечення.

Подані дані говорять лише про три кляси забезпечення, а крім них УНСоюз має ще чотири інших, які також є корисними. Інформації про всі кляси забезпечення можна одержати у місцевих секретарів союзових відділів, або в Головній Канцелярії УНСоюзу. А щоб покласти під ялинку грамоту УНСоюзу для дітей чи внуків, то дораджує Батькам, Бабуням та Дідуням негайно покликати союзового секретаря, який порадить щодо забезпечення, що буде Союзовою Метрикою Приналежности до української братської установи. Зв'яжіть ваших дітей і внуків з українською установою, а як вони виростуть, будуть вам вдячні. Коли б бажали одержати більше інформацій про забезпечення, то просимо телефонувати до Канцелярії УНСоюзу на число (201) 451-2200.

Українське весілля на заході

Люба та Брент Нормойлі.

В суботу, 29-го вересня ц.р., на одному з найбільш мальовничих островів Вашон біля міста Сеатле в стейті Вашінгтон, відбулося вінчання доктора Люби Кіґічак з правником Брент Нормойлом.

Українська громада та особливо численні гості з англомовного світу з увагою та подивом приглядалися до Богослуження та шлюбу, які достойно довершив отець радник Стефан Кузьма з Ванкуверу, Канада, в українському обряді. Поява Люби в церкві викликала загальне захоплення та подив; треба сказати, що мама нареченої щедро виявила свій талант вишивкою на шлюбній сукні — ніжне поєднання орнаментального і композіційного вирішення вишивок.

Найбільш зворушливо виглядала подяка, яку з великим почуттям та щирістю наречена і наречений склали своїм батькам за виховання та моральну підтримку під час довгих і складних студій. Ушляхетнила цю урочисту хвилину Ріта Лавринюк-Фераро, яка своїм унікальної краси ліричним сопрано проспівала „Отче наш" українською та англійською мовами та на закінчення „Боже Великий". Д-р Люба живе серед нас вже 6 років і ніби трохи спізнилася до престолу, але насправді це не так, для цієї події в її серці завжди було окреме місце. Напружена праця в шпиталі, додаткові іспити з хірургії та інших предметів медицини, яка прогресує кожного дня, були тому причиною. Хоча д-р Люба — добре відомий лікар наглої потреби, травматичних випадків та є директором негайної допомоги, вона все любить вислуховувати безпосередню філософію малих, три- або чотирирічних пацієнтів, та має потребу побути з ними в більш інтимній, хатній атмосфері. Наречений Брент не тільки фахівець, він любить мистецтво, спорт, величну природу заходу і досяг неможливого, що він зробив, коли виголошував привітання до присутніх українською мовою.

Прийняття відбулося в залі, гарно прикрашеній квітами та великою кількостю українських рушників. Присутніх було 250 гостей і кожний користався увагою молодих. Батько Михайло Кіґічак, який тільки два тижня тому перейшов складну операцію, та мама Меланія, яка „ночей не досипала", трималися добре, але ми помітили, що пан Михайло жалкував, що серед присутніх бракувало 730-ти членів 240-го Відділу Українського Народного Союзу міста Клівленд, секретарем якого він був на протязі 11 років.

Серед гостей зустрічали людей з Піттсбургу, Міннеаполісу. Любина тітка пані Слободян з Клівленду напекла таких знаменитих тортів, що навіть бувальці світової слави кавярень Парижу та Відня нічого подібного собі не пригадували. Танцювальний ансамбль „Луна" з Ванкуверу, Канада, під художнім керівництвом Лесі Процик завершували це величаве прийняття. П'ять танців, виконані цим ансамблем, викликали ентузіязм та зачарування присутніх костюмами та мистецькою досконалістю виконавців.

І. Ш.

Філядельфійська союзова громада гідно відзначила 90-річчя УНС

Філядельфія, Па. (с г.) — Тут в неділю, 23-го вересня ц.р., заходом Окружного Комітету Філядельфійської Округи, в ресторані „Дуганс" відбувся ювілейний бенкет для відзначення світлого ювілею 90-річчя УНСоюзу, в якому взяло участь понад 200 союзовців та гостей з міста Філядельфії й околиці.

Бенкет о годині 3-ій по полудні відкрив голова Округи Петро Тарнавський, привітав гостей, а відтак представив присутнім господаря свята Степана Гавриша. У короткому слові С. Гавриш підкреслив, що УНСоюз й інші наші установи, коли до Америки прибули перші українські еміґранти, організували українські католицькі священики, і тому кожні союзові збори відкривається молитвою. Додержуючись традиції, він запросив особистого представника Владики Митрополита Стефана, філядельфійського декана о. митрата Мирослава Харину провести молитву. Отець М. Харина згадав Блаженнішого Патріярха Йосифа, який недавно відійшов у вічність, і всі присутні вшанували пам'ять його хвилиною мовчанки. Вшановано також пам'ять померлих членів Головного Уряду УНС з Філядельфійської Округи, а саме: Олену Штоґрин, головну радну, д-ра Володимира Галана, головного контролера, і Степана Слободяна, головного радного та всіх союзовців.

Не гаючи часу перед і після обіду, майстер церемонії С. Гавриш представив почесних гостей за головним столом і представників різних суспільно-громадських установ: о. митрата Мирослава Харину, о. С. Гутника, о. М. Процика, о. митрата Михайла Борисенка, декана філядельфійського деканату УПЦеркви з дружиною; сен. Павла Юзика, головного директора для Канади; д-ра Богдана Гнатюка, головного контролера, головних радних Івана Одежинського з дружиною і Василя Пастушка з дружиною; Миколу Кавку від ЗУАДКУ з дружиною; інж. М. Нича і Уляну Мазуркевич, представників УКК УМГФ, та головного редактора українського католицького щоденника „Америка" Мстислава В. Дольницького з дружиною.

Сидить (зліва): о. митрат Мирослав Харина, промовляє тостмайстер Степан Гавриш, а відтак сидить д-р Богдан Гнатюк.

На бенкеті були заступлені ще такі організації: Український Братський Союз. Окружну Раду репрезентував головний радний Микола Бойчук і секретар Василащук; Окружний Комітет Союзу Українців Католиків „Провідіння" заступав дир. Мирон Баранецький; Союзову Округу Шамокін, колиску народження Батька Союзу, репрезентував голова, заслужений союзовий діяч Тимко Бутрей. Учасником бенкету був також голова Об'єднаного Комітету чотирьох союзових Округ Ню Джерзі стейту Михайло Захарко з дружиною. Потім були представлені — Іван Данківський і Юліян Татунчак — ОБУВА, інспектор Микола Алексевич — УГА, Володимир Сімків — Станиця І-ої Української Дивізії, Філядельфія, Микола Ящук — СВУР, проф. Петро Прус — панство Папроцьких — ОДВУ, Відділ Філядельфія, інж. Юрій Іхтярів — ОДМУ Філядельфія, інж. Богдан і Христина Турченюки — Пласт, станиця Філядельфія, Ольга Нич і Оксана Михайлюк — Золотий Хрест, мґр Марта Шиприкевич — Українська Щадниця, Філядельфія, Когут з дружиною — Українська Федеральна Кооператива „Самопоміч", д-р Александер Черник з дружиною — Український Освітньо-Культурний Центер, Філядельфія, Іван Щупаківський — Союз Українських Купців й Підприємців, Олег Працький — хор „Прометей", Ярослав Козак — Український Спортовий Осередок „Тризуб", інж. Євген Зибликевич — Об'єднання Інженерів, Відділ Філядельфія, Олена Шиприкевич — Союз Українок Америки, Окружна Рада, Філядельфія, Ірина Скульська — Комітет Оборони Національних й Людських Прав, Дмитро Ткачук — Українське Гуцульське Товариство „Черемош", д-р Петро Клюк — Український Літературний Мистецький Клюб, Марія Ганусей з чоловіком — радіо „Український Голос", Христина Головчак — радіо „Голос Мирян", проф. Володимир Винницький — Українсько-Американське Товариство Громадян Сеньйорів. Слід згадати, що були і писемні привіти, а саме: від організації української молоді Пласт, Українського Літературно-Мистецького Клюбу, Івана Хомка, голови Окружного Комітету УНС Округи Пассейк, Українсько — Американського Товариства Громадян Сеньйорів і Союзу Українських Купців і Промисловців.

Відзначаючи 90-річчя найстаршої української установи в вільному світі і маючи на залі понад 30 представників суспільно-громадських установ, за українською традицією всі повинні промовляти, і бенкет повинен тривати бодай п'ять годин. Проте, цим разом був лише один промовець, два привіти і виступ бандуристів „Бурлаки" під мистецьким керівництвом Сергія Ковальчука, які виконали 7 пісень. Бенкет закінчено за три години. Привітання від Владика Митрополита Стефана прочитав о. митрат Мирослав Харина. Слід згадати, що Управа Окружного Комітету запросила Владику Митрополита Стефана до участи в бенкеті. В зв'язку із цим Митрополит писав: „... я на Ваше прохання радо пересилаю Вам всім, Вашим Родинам і Вашому Комітетові мої щирі побажання й Архирейське Благословення". Після відчитання привіту від Владики Митрополита Стефана, о. М. Харина також привітав УНСоюз в імені філядельфійського деканату.

Майстер церемонії склав подяку за привітання Владики Митрополита і просив о. М. Харину передати йому найкращі побажання та довгої служби у Христовому винограднику.

Промовцем під час цього вдалого бенкету був гість із далекої Оттави, директор УНС для Канади сен. Павло Юзик, який виголосив надзвичайно змістовну доповідь. Він заторкнув багато важливих ділянок не лише союзової тематики, але й загально-громадської. Доповідь була сконденсована, оперта на фактах, гості вислухали її уважно та нагородили доповідача рясними оплесками.

Перед закінченням бенкету відбулося відзначення 14-ох відділових секретарів спеціяльно приготованими плякетами за віддану працю на протязі найменше 25-ти років. Відзначення одержали: Василь Васильків — Відділ 62; Йоан Ракочий — Відд. 105, Іван Скіра — Відд. 153, Петро Щерба — Відд. 173, Михайло Крика — Відд. 237, Михайло Мартиненко — Відд. 245, Михайло Маєр — Відд. 247, Петро Аркотин — Відд. 261, Омелян Барилка — Відд. 268, Дмитро Чак — Відд. 321, Ярослав Щербак — Відд. 352, Петро Тарнавський — Відд. 375; і Йосиф Хома — Відд. 383. Господар бенкету при цьому представив гостям усіх присутніх секретарів, а відтак запросив до привіту декана УПЦеркви філядельфійського деканату митрата Махайла Борисенка, який і провів кінцеву молитву. Бенкет закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна"

Окружний Комітет у Вілкс-Беррі відзначив 90-річчя УНСоюзу

Едвардсвілл, Па.—Тут, у суботу, 22-го вересня ц.р. заходом Управи Окружного Комітету, який очолює голова Василь Стефурин, а почесним головою є мґр Роман Дяків, святочно відзначено бенкетом світлий ювілей 90-річчя УНСоюзу.

Перед бенкетом о 6-ій год. вечора о. Олександер Бурак відслужив Богослужбу в місцевій українській католицькій церкві св. Володимира у пам'ять померлих членів відділів Округи, як також занесено молитви до Всевишнього за всіх живучих членів і тих, що трудяться для УНСоюзу. По Богослужбі була ще відслужена Панахида в пам'ять померлих членів.

Під час Богослужби й Панахиди в Церкві були присутні д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу, головна радна Анна Гарас, голова Округи Лігай Веллі Тимко Бутрей, голова Округи Твердого Вугілля-Шамокін мґр Роман Дяків, почесний голова Округи Вілкс Беррі і Василь Стефурин, голова.

По Богослужбі відбувся бенкет у церковній залі згаданої парафії, в якому взяло участь понад 100 осіб. Бенкет відкрив вступним словом голова Округи Василь Стефурин. Він запросив о. Олександра Бурака провести молитву, а відтак представив господаря бенкету Тоні Шепулу. Під час вечері тостмайстер представив гостей за головним столом, як також і інших, які прибули, щоб взяти участь у ювілейному святі УНСоюзу.

В першу черґу він представив д-ра Івана Флиса, Анну Гарас, головну радну й голову сусідньої Лігай Веллійської Округи з мужем Романом, Тимка Бутрея, голову Округи Твердого Вугілля-Шамокін, яка є колискою народження Батька Союзу. Потім він запросив д-ра І. Флиса до виголошення промови та привіту від Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

У своїй глибоко змістовній промові д-р Іван Флис згадав про всі аспекти загальної союзової праці від його початку до святкувань 90-річного ювілею. При тому він висловив подяку і ґратуляції присутнім відділовим урядовцям Округи за віддану працю для розбудови Союзу, докозом чого є те, що Округа виконує свою квоту на 100 і більше відсотків.

Від Округи Лігай Веллі привіт склала голова, головна радна Анна Гарас, а при тому вона представила членів Управи її Округи, які прибули разом із нею, а саме: Анну Саган, містоголову Округи з мужем Іваном, Катерину Гуцайлюк, секретарку 147-го Відділу і Еву Камінську, голову 151-го Відділу. Також вітав присутніх голова Округи Шамокін Тимко Бутрей.

Перед закінченням бенкету промовляли ще голова Округи Василь Стефурин і господар вечора Тоні Шепула, який вручив д-рові І. Флисові чотири аплікації нових членів від секретаря 99-го Відділу Василя Валіґуна і одну аплікацію від секретарки 282-го Відділу Катерини Лукач.

Бенкет закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна". Відтак всі присутні мали нагоду оглянути союзовий історичний фільм „За стерном долі".

Пам'яті Володимира Пипюка

Сеймор, Конн. — Тут в четвер, 25-го жовтня 1984 року помер в наслідок удару серця на 62-му році життя Володимир Пипюк, довголітній секретар 67-го Відділу УНСоюзу Т-ва „Запорозька Січ".

В. Пипюк народився в селі Лиситинці, Тарнопільського повіту, де від молодих літ брав участь у праці на громадській ниві. Під час „великого ісходу" подався на захід й дібрався до західньої Німеччини, а згодом, в 1949 році, прибув на вільну американську землю і замешкав в Ансонії, Коннектикат. На новому місці замешкання Володимир Пипюк негайно став членом УНСоюзу, платником національного датку на УККА, членом місцевого Українського Клюбу. А що мав замилування до співу, то вступив до церковного хору при УК Церкві свв. Петра і Павла в Ансонії і був членом того хору до останніх днів життя.

Будучи активним в українській громаді він брав жваву участь в праці союзового Відділу й за це вже 1954 року був обраний на пост секретаря згаданого Відділу та залишився на тому пості повних 30 років, аж до дня передчасної смерти. Присвятив він для Батька Союзу 30 років свого молодого життя. Слід згадати, що за цю віддану працю він був нагороджений спеціяльною плякеткою, яку одержав під час останніх нарад Окружного Комітету в Гартфорді в неділю, 7-го жовтня ц. р. Як секретар Відділу, В. Пипюк був учасником багатьох союзових Конвенцій, як також належав до стейтової Управи Окружного Комітету Округи Ню Гейвену.

Св. п. Володимир Пипюк

Покійний залишив в глибокому смутку дружину Раїсу, з якою одружився 1951 року, доню Юлію з мужем, внучку Діді, сестру Стелу і брата в Україні Петра. Також залишив велику союзову родину стейту Коннектикат й багато друзів та приятелів. Пам'ять про покійного Володимира надовго залишиться поміж нами.

Степан Гавриш

Організаційні збори Олбанської Округи УНСоюзу

Вотервліт, Н. Й. (І. Д.)— 6-го жовтня ц. р. в залі Українського Клюбу в Вотервліті відбулися організаційні збори Окружного Комітету відділів УНС Олбанської Округи: Амстердам, Вотервліт, Гадсон, Кергонксон, Коговз, Пітсфілд і Трой.

Голова Окружного Комітету Павло Шевчук відкрив збори в год. 3,21 по полудні при участи 29 членів. Він привітав головного організатора УНС Степана Гавриша, головного радного Володимира Кваса і всіх присутніх. Бракувало делеґатів з обох відділів у Гадсоні й Пітсфілді. Округа вже придбала 45 нових членів, виконавши квоту на 50 відсотків. Кергонксон придбав 14 членів, Вотервліт—13 членів, Амстердам і Коговз—по 9 членів, Трой—2, Гадсон і Пітсфілд не придбали нових членів. Всіх членів в окрузі є 1,532: Кергонксон—424, Амстердам—315, Вотервліт—269, Трой—254, Коговз—172, Пітсфілд—47, один Відділ у Гадсоні—32, другий—19 членів.

Головний організатор УНС Ст. Гавриш привітав головного радного В. Кваса і всіх присутніх. Він сказав, що відділи повинні відбути святочні сходини у 90-ліття УНС. Наші піонери, головно лемки, поклали основи, пізніші еміґранти прийшли на готове. Батько Союз був ініціятором усього нашого життя, всіх наших товариств. За 90 років зроблено багато на різних ділянках. В ювілейному році УНС повинен придбати 3,000 нових членів, забезпечених на суму 11 мільйонів. У ЗСА й Канаді існує 430 відділів УНС. Досі в 1984 році придбано 1608 нових членів, забезпечених на 7,350,000 дол. Безробіття, головно в Пенсильванії й Огайо, поділ у громаді впливають на зменшення членства. Фінансова господарка дуже добра, стабільна. Майно—50,500,000 дол.,

дол., понад два мільйони за відсотки. Маємо менше членів, але більше вкладок, бо люди забезпечуються на 10,000 і 20,000 дол. Втрати членства є спричинені здебільшого смертю. УНС видав 13,500,000 дол. на будову Союзового Дому; тепер можемо дістати за нього 35 мільйонів долярів. На Союзівці є новий управитель; докуплено землю від НТШ.

Видавництво „Свобода" видає український щоденник „Свободу", 16,000 примірників, і „Український Тижневик" англійською мовою, 7,000 примірників. „Свобода" друкується вже 91 рік. УНС видає 100,000 дол. річно на різні дотації, стипендії длу молоді тощо. Видано 57,000 дол. на стипендії для понад 170 студентів, з того сім для студентів з Олбанської Округи. Стипендії дано в сумі від 100 до 700 дол. За фільм УНС видано 125,000 дол. Варто його побачити.

Головний радний В. Квас повідомив, що на Новий Рік виберуть „Міс Союзівку". На Союзівці є новий управитель Іван Рабчук. Сезон був добрий. УНС закупив від НТШ 60 акрів землі біля Союзівки. Там мають побудувати доми для сеньйорів. Знайдено воду на тому терені. На весну почнуть будову домів для сеньйорів. Маємо багато нових плянів.

У внесках і запитаннях М. Савків зацікавився, чи УНС буде сам будувати, чи звернеться до федерального уряду за допомогою. Є. Наболотний запитав, скільки членів вибрали поліси за останні два роки. А. Білинський нарікав, що в ідальні багато зарезервованих столів. В. Варшона нарікав на поведінку верхівки УНС, як односторонню. Календар повинен вийти в половині грудня, бо потім запізно, люди вже мають інші календарі. Інж. Р. Ракочий ствердив, що деякі молоді люди навіть не знають про існування УНС, тому треба ширше інформувати про УНС. Треба видати правильник про вибір делеґатів на конвенції УНС, які повинні відбуватися на Союзівці, але треба побудувати більше мотелів, на 100-150 осіб. Треба приєднувати до УНС молодь, спортовців. Їм відповідали: С. Гавриш, В. Квас і П. Шевчук. Секретарі відділів—П. Шевчук, В. Колодій, М. Савків і В. Варшона отримали плякети з нагоди 90-ліття УНС. Висвітлено фільм про УНС „За стерном долі", що загально всім подобався.

Вкінці відбулося прийняття, що його приготували Т. Шевчук, І. Урбан і М. Савків.

У фільмі подано коротко історію української еміґрації в Америці. Він повинен бути висвітлений у кожному відділі, в кожній нашій школі.

Стоять (зліва до права)С: В. Колодій, П. Шевчук — голова Округи, В. Квас — головний радний, С. Гавриш — головний організатор, М. Савків і М. Варшона.

Стейтова Округа УНС Конектикат відбула організаційні наради

Гартфорд, Конн. (с. г.)— У неділю, 7-го жовтня ц. р., тут в залі Українського Народного Дому відбулися організаційні наради Округи стейту Конектикат, в яких взяло участь понад 30 відділових урядовців та конвенційних делеґатів із десяти відділів.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи д-р Михайло Снігурович, а Тарас Сливінський, секретар Округи, протоколянт, прочитав протокол із перебігу нарад 25-го вересня минулого року. Відкриваючи збори, голова привітав присутніх представників відділів та гостей, між ними почесного голову Округи проф. Івана Телюка і головного організатора УНС Степана Гавриша. Потім д-р М. Снігурович поінформував присутніх про важливіші ділянки проробленої Округою праці у звітовому часі. Він згадав про відзначення Округою 90-річчя УНСоюзу, що відбулося 24-го червня ц. р. в Ню Гейвені, під час якого головним промовцем був проф. Іван Телюк. Звітодавець висловив подяку проф. І. Телюкові, а відтак поінформував про організаційні справи Округи. За його словами, в ювілейному році УНС не всі секретарі включились в організаційну працю, доказом чого є те, що придбано лише 23-ох членів. Він назвав поіменно секретарів, які придбали тих членів, як, наприклад, Тарас Сливінський, проф. Іван Телюк, П. Гаврильців, Тома Фінів, Семен Кравець, Василь Добчанський і інші.

Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш, в першу черґу, привітав всіх присутніх від Екзекутивного Комітету, висловив подяку Управі за відзначення союзового ювілею, а при тому сказав, що організаційні наради є також присвячені ювілеєві 90-річчя УНСоюзу. Він коротко згадав той час, коли наші піонери в невідрадних обставинах працювали-трудилися для своєї братської установи. Вони мозольною працею будували українські церкви, народні доми, закладали суспільно-громадські установи. В зв'язку з цим всі союзівці повинні продовжувати цю працю основоположників нашої братської установи. Перейшовши до союзових справ, доповідач коротко інформував про працю цілости Союзу, згадавши про стабільну господарку УНС, майно якого в ювілейному році перейшло понад 50,000,000 долярів. Також цього року вже зібрано 33,074,00 долярів більше членських вкладок, ніж було зібрано в той самий час минулого року. Найбільше уваги було присвячено організаційній ділянці і, за його словами, по кінець вересня вже придбано 1,608 нових членів, забезпечених на 7,335,000 долярів. Щоб цьогорічна квота була виконана, то до кінця року ще треба забезпечити нових членів на суму 4,000,000 долярів. Тому він дораджував присутнім союзовцям забезпечувати нових членів на високі суми, використовуючи термінове забезпечення.

По доповіді Степана Гавриша були питання до нього, а також і дискусія, під час якої дискутанти заторкнули союзові та громадські справи. В дискусії взяли участь: проф. І. Телюк, В. Ґіна, Т. Мельник, В. Лучкань, В. Добчанський, проф. В. Романишин, С. Кравець, Т. Сливінський і Г. Ґіна. Відповідь на запитання та заторкнені справи в дискусії згадані дискутанти одержали від С. Гавриша, який в асисті почесного голови проф. І. Телюка і голови д-р М. Снігуровича вручив плякети секретарям за довголітню працю для Союзу з нагоди 90-річного ювіляю. Плякети одержали: В. Лучкань, І. Бінковський, В. Добчанський, Т. Сливінський (як найкращий організатор Округи), В. Пипюк, проф. В. Романишин, Т. Фінів. Плякети одержали також проф. Іван Телюк і д-р Михайло Снігурович.

Закінчуючи наради, голова д-р М. Снігурович сказав, що УНСоюз є для всіх союзовців цінним, і тому апелював до секретарів робити всі заходи, щоб вони в останніх місяцях року допомогли Окрузі виконати квоту. При тому він запевнив, що особисто відвідає всі інертні відділи і буде старатися, щоб в Окрузі не було ні одного відділу без нових членів в ювілейному році Союзу. Подякою всім за участь закінчив наради голова д-р М. Снігурович і запросив до перекуски, яку приготовив секретар 277-го Відділу Семен Кравець з дружиною і головою Володимиром Василенком.

Пассейкська союзова Округа відбула організаційні наради

Пассейк, Н. Дж. (с. г.)— У суботу, 13-го жовтня ц. р., тут у залі Української Централі відбулися чергові організаційні наради Пассейкської союзової Округи, яка об'єднує лише п'ять відділів, але заслуговує на признання за організаційні успіхи.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Іван Хомко, а обов'язки протоколянта виконував секретар Округи Василь Марущак. Відкриваючи наради, Іван Хомко привітав понад 30-ох учасників нарад, а між ними Степана Гавриша, головного організатора УНСоюзу. Він відчитав порядок нарад, який присутні одобрили, а відтак коротко поінформував про Осяги за останні місяці.

Після цього голова Округи запросив до слова головного організатора С.Гавриша, який заявив на вступі, що вже понад 20 років буває на нарадах Округи, але це в перший раз за довгі роки він прибув, щоб скласти ґратуляції Управі Округи за такі поважні організаційні успіхи. А до успіхів належить те, що Округа вже виконала свою квоту на 100 відсотків, як також вже всі відділи мають придбаних нових членів. Округа повинна в ювілейному році придбати 40 нових членів, а за звітовий час придбано 41-го члена. У цей самий час 1983 року було придбаних ледве одинадцять членів. Ґратуляції і признання С. Гавриш висловив, в першу черґу, голові Округи Іванові Хомкові, який сам цього року вже придбав 18 нових членів, а під час нарад передав ще одну аплікацію і тепер має придбаних вже 19 членів, що тепер належать до 42-го Відділу, який він очолює. Секретар 42-го Відділу Іван Блиха також виказав віддану працю для Союзу, придбавши вже 10 нових членів. Подяку і ґратуляції висловив для нього С. Гавриш.

Перейшовши до союзових справ, доповідач, в першу черґу, коротко згадав про світлий ювілей 90-річчя УНСоюзу, його початки та незавидну долю піонерів, основоположників Союзу. Відтак він коротко поінформував про всі ділянки праці цілости Союзу, згадавши стабільну фінансову господарку, говорив про видавництво, купно 60 акрів землі біля Союзівки на будову мешкань для пенсіонерів-союзівців. Найбільше уваги доповідач присвятив організаційній ділянці. За його словами, по вересень цього року вже придбано 1,608 нових членів, забезпечених на загальну суму 7,335,000 долярів. Щоби була виконана ювілейна квота, то ще треба забезпечити нових членів на суму 4,000,000 долярів. Тому він дораджував присутнім союзовцям забезпечувати нових членів на високі суми, так, як це роблять комерційні асекураційні компанії.

С. Гавриш поінформував, що УНСоюз має дуже дешеве забезпечення не лише термінове, але й в інших клясах. На закінчення доповідач апелював до присутніх секретарів, а головно до голови Округи Івана Хомка, не зважаючи на виконану квоту, далі приєднувати нових членів і цим змагатися за найкраще відсоткове виконання квоти поміж всіма союзовими округами.

Після доповіді відбулася цікава і речева дискусія, яка проходила у справжній родинній атмосфері. Дискутанти запитували про злуку Братських Союзів, УНСоюзу і УБСоюзу, про будову домів на Союзівці для пенсіонерів, про історію початків союзів, морґеджі й інше. У дискусії брали участь Тижбір, Гаргай, Блиха, Марущак, Котляр й інші. Степан Гавриш вичерпно відповів на всі питання.

Наради, які проходили у дружній атмосфері, закінчив голова Округи подякою всім за участь; при тому він апелював до секретарів далі приєднувати членів, а відтак запросив усіх до перекуски-гостини, яку приготовили дружини відділових секретарів.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ — ЦЕ ГОТОВИЙ СПАДОК

Управа 368-го Відділу УНС в Маямі вітала членів Головного Екзекутивного Комітету

Голливуд, Фльорида (с.г.)- Почавши від суботи, 29-го вересня, до середи 3-го жовтня ц. р., тут в „Дипломат Контрі Клюбі" відбувся 96-ий Конгрес Братських Союзів Америки, в якому взяло участь понад 600 делегатів. Під час Конгресу делегати мали нагоду вислухати десятки доповідей на різні теми, які відносилися до поодиноких департаментів. Предсідники Союзів вислухали доповіді під час панелю „президентів". Про фінансові, рекордові, організаційні справи були інші панелі для керівників тих департаментів. Слід згадати, що панелісти найбільше уваги присвятили вишкільній ділянці і новій компюторській системі, яку вже ввели більші братські союзи.

Він УНСоюзу в Конгресі взяли участь члени Екзекутиви, затруднені в Головній Канцелярії, а саме: д-р Іван Флис, головний предсідник, Володимир Сохан, головний секретар, Уляна Дячук, головний касир, і Степан Гавриш, головний організатор.

Користаючи з їхнього перебування у Голливуді, Управа 368 Відділу УНС в Маямі, головою якого є головний радний Тарас Максимович, а секретаром Андрій Маринюк, запросила членів Екзекутиви Володимира Сохана, Уляну Дячук і Степана Гавриша на зустріч з членами Союзу і громадянством Маямі й околиці на неділю, 30-го вересня. Д-р Іван Флис у цей час був в Чикаго головним промовцем під час Ювілейного бенкету 90-річчя УНСоюзу.

Присутні члени Екзекутиви, в першу чергу, вислухали Богослужбу у місцевій УКЦеркві, а опісля в Українсько-Американському Клюбі відбулася зустріч-гостина. Її відкрив головний радний Тарас Максимович і запросив головного контролера, о. протопресвітера Степана Біляка до проведення молитви. Відтак секретар Відділу Андрій Маринюк представив гостей з Джерзі Сити: головного секретаря В. Сохана, головного касира У. Дячук з мужом, і головного організатора С. Гавриша з дружиною. Члени Екзекутиви були запрошені до виголошення коротких доповідей, під час яких поінформували присутніх про важливіші ділянки праці цілости Союзу. При цьому висловлено признання секретареві Відділу А. Маринюкові за його організаційні успіхи. Також складено подяку присутньому на залі колишньому довголітньому обласному організаторові Богданові Дейчаківському за його допомогу в організаційній праці.

Після смачної перекуски, яку приготовив комітет жінок на чолі з дружиною головного радного Т. Максимовича і дружиною секретаря Андрія Маринюка, був висвітлений союзовий фільм „За стерном долі".

Зустріч проходила у справжній родинній атмосфері, а після висвітлення фільму мешканці соняшної Фльориди ще довго розмовляли з членами Екзекутиви на різні союзові та загально-громадські теми. Такі зустрічі з громадянством є не лише корисні, але і конечно потрібні.

Лігай Веллійська Союзова Округа відбула організаційні наради

Бетлегем, Па. (с. г.)— У неділю, 21-го жовтня ц. р., тут в залі УКЦеркви відбулися Організаційні наради відділів Окружного Комітету УНСоюзу Лігай Веллійської Округи,які відкрила і ними проводила голова Округи головна радна Анна Гарас, а протокол із перебігу нарад писала Анна Строт. Відкриваючи наради, Анна Гарас привітала присутніх союзівців, між ними головного організатора Степана Гавриша, та запросила почесного голову Михайла Колодруба провести молитву.

Відтак згідно з денним порядком А. Гарас поінформувала про загальну працю Округи. Вона згадала про те, що в травні ц. р. союзовці Лігай Веллі і Редінґу відвідали Будівлю УНСоюзу в Джерзі Сиıі, де мали нагоду оглянути приміщення Головної Канцелярії Союзу та познайомитись з працею окремих департаментів. Торкаючись організаційної праці поодиноких відділів, вона сказала, що по кінець жовтня Округа вже придбала 45 нових членів, а щоб квота була виконана на 100 відсотків, то до кінця року треба придбати ще 25 нових членів. Вона згадала і про те що, на жаль, в Окрузі є сім відділів, які за десять місяців не придбали ні одного члена.

Потім до слова був запрошений Степан Гавриш, який висловив признання Управі Окружного Комітету за те, що приготовляються святочним бенкетом відзначити 90-річчя УНСоюзу. Він подякував за придбаних 45 нових членів, як також висловив признання за те, що секретарі дбають про студентів-стипендистів, в наслідок чого аж 14 студентів одержали від Союзу стипендії на суму 4,200 долярів. Говорячи про організаційну працю поодиноких відділів С. Гавриш назвав поіменно секретарів, які придбали нових членів: Анна Гарас, Анна Стефанік, Анна Мандзюк, Катерина Гутцайлюк, Евгенія Цап, Степан Івасечко, Степан Колодруб. Згадав він і тих секретарів, які не приєднують членів і не беруть участи в союзових зустрічах-нарадах. Потім доповідач говорив про загальні союзові справи, заторкнувши всі важливі ділянки праці всіх департаментів, а особливу увагу присвятив організаційній ділянці.

По доповіді С. Гавриша союзовці поставили ряд запитань, а відтак відбулася речева дискусія. Тому що Округа має в пляні відбути ювілейний бенкет для відзначення 90-річчя УНСоюзу, то в більшості час присвячено цій справі. Члени бенкетового Комітету Анна Саґан, голова, Степан Колодруб, Анна Гарас, Стапан Івасєчко і Степан Муха поінформували присутніх про те, що вже полагоджено, а що ще залишилось до виконання. За словами голови Округи Анни Гарас є сподівання, що в бенкеті візьме участь понад 150 осіб.

Накреслюючи плян праці на останні два місяці року, поза влаштуванням бенкету в суботу, 3-го листопада, голова Округи Анна Гарас запевнила, що докладе всіх зусиль, щоб квота Округи була виконана в ювілейному році Батька Союзу на 100 відсотків. При цьому вона вручила три аплікації нових членів головному організаторові С. Гавришові, і тим самим залишилось до придбання ще 22-ва членів.

Під час точки „внески й запити" довголітній касир Округи Дмитро Мушастий заявив, що далі не буде виконувати тих обов'язків і при тому передав касові доводи голові Округи А. Гарас.

Наради, які слід назвати конструктивними, закінчено молитвою, яку знову провів почесний голова Михайло Колодруб, а голова подякувала всім за участь в нарадах, закликала продавати квитки на бенкет і запросила всіх до перекуски, яку приготовили відділи 47-ий—секретарка Анна Гарас, і 151-ий—секретарка Анна Строт.

Ювілейні організаційні наради Монтреальської Округи УНС

Монтреаль, Кве. (А. Гладилович).—Цьогорічні організаційні наради Окружного Комітету Відділів Монтреальської Округи УНС були пов'язані з відзначенням 90-річчя Українського Народного Союзу. Вони відбулися 15-го жовтня ввічері в залі Пластового Дому в Монтреалі. Представником Головної Екзекутиви на нарадах був її член, директор УНС для Канади, канадський сенатор Павло Юзик. Зібранням керувала голова Округи, головна радна УНС Текля Мороз, а протокол вів окружний секретар Микола Перейма. Крім урядовців УНС, на нарадах були також гості.

Відкриваючи наради, Т. Мороз, між іншим, підкреслила великий успіх Монтреальської Округи в цьогорічній кампанії приєднування нових членів до УНС—до 1-го жовтня ц. р. Округа придбала 73 члени, виконавши, таким чином, призначену їй квоту на 120 відсотків. У цьому відношенні вона тепер на першому місці між Округами Америки й Канади. Найбільше членів придбали секретарки Відділів Віра Баніт (28 осіб), Олександра Дольницька (27 осіб) і Т. Мороз (10 осіб).

Гість з Оттави, сенатор П. Юзик привітав присутніх від Головної Екзекутиви й повідомив їх, що в Канаді УНСоюз урочисто відзначить своє 90-річчя 28-го жовтня в Торонто. В своїй цікавій і змістовній доповіді він порушив низку актуальних справ. Український Народний Союз,—сказав він,—це наша найстарша й найбільша демократична організація. В Америці вона багато сильніша, ніж у Канаді. Говорячи про Америку, згадав, що 23-го вересня ц. р. він був головним промовцем під час ювілейного бенкету, яким Філядельфійська союзова громада відзначала 90-річчя УНСоюзу. При тій нагоді він оглянув дім, у якому міститься канцелярія Округи. Дім, що є власністю Округи, закуплений за „шери" поодиноких відділів і одержану позичку з УНСоюзу. В канцелярії мають приміщення місцеві відділи, як також суспільно-громадські установи. Такий дім є конечно мати для Канади.

Згадуючи про молодь, промовець заявив, що наша молодь пропадає. Її треба рятувати. Для цього добре було б відновити колишню Лігу Української Молоді Північної Америки. Молодь таки цікавиться українським життям. Найкращий доказ цього—постійне зростання числа передплатників англомовного „Українського тижневика" тоді, як число передплатників „Свободи" спадає. „Український тижневик" притягає молодь тим, що дає їй нагоду обговорювати актуальні питання. З нагоди 90-річчя УНСоюзу старáймося пригорнути молодь до себе, а вона, напевно, підсилить наші організації. Нам потрібна, між іншим, українська телевізія. Кинувши стільки оригінальних думок, доповідач сказав, що після несподіваної великої перемоги консерваторів у Квебеку, він себе тут почуває багато краще, ніж раніше, бо Квебек тепер інакший.

Після доповіді відбулося вручення „плякет" признання за довголітню працю для УНС секретарям відділів—Вірі Баніт, Олександрі Дольницькій, Т. Мороз і М. Переймі. Крім них, „плякети" одержали—довголітній діяч Монтреальської Округи Осип Дячишин і секретарка одного монтреальського Відділу Дарія Манило.

З нагоди цих нарад, Т. Мороз, яка завжди дбає, щоб на окружних зібраннях панувала товариська атмосфера, організувала різноманітну перекуску для учасників.

Особливою формою відзначення на нарадах 90-річчя УНС був показ фільму „За стерном долі". Учасникам вечора цей фільм незвичайно подобався. Завдяки своїй документальній вартості, цікавому змістові, доброму технічному виконанню й патріотичній тенденції він робить добру послугу українській справі й популяризації Українського Народного Союзу. Не дивно, що протягом одного тижня, на який, старанням Теклі Мороз позичено фільм Монтреальській окрузі, його тут показано ще тричі—на тижневих сходинах клюбу сеньйорів „Тризуб" і для українського загалу в Монтералі й у сусідньому місті Ляшині.

На окружних нарадах був присутній також керівник української щотижневої радіопрограми „Український Час" Іван Опарек, який уже два тижні присвячував частину своїх радіопересилань 90-річчю УНС. Він записав на магнетофонній стрічці для майбутніх радіопересилань перебіг нарад разом з доповіддю сенатора П. Юзика, а крім того, мав з ним спеціяльне інтерв'ю.

Ювілейна окружна нарада, покази фильму „За стерном долі"й радіопересилання „Українського Часу" з приводу 90-річчя УНС спричинилися до популяризації серед українців Монтреальської Округи ролі й заслуг Українського Народного Союзу.

Організаційні збори Чикаґської Округи

В суботу, 20-го жовтня ц. р., тут відбулися Організаційні збори, які відкрив голова Округи Михайло Ольшанський. Він привітав присутніх членів Головного Уряду: Ґльорію Пашен, заступницю головного предсідника УНС, інж. Анатолія Дорошенка, члена Контрольної Комісії; Олену Олек-Скат, головну радну, та 22-ох урядників, які репрезентували 16 відділів.

Голова Округи попросив секретарювати інж. А. Дорошенка, і після цього звітував про стан Чикаґської Округи. Він сказав, що до 30-го вересня ц. р. вже є приєднано 134 членів і тим самим Чикаґська Округа є на другому місці в цій ділянці. Відтак М. Ольшанський прочитав листу відділів і повідомив про їхні успіхи чи неуспіхи в приєднуванню членів. Подякував тим секретарям та урядовцям за приєднання членів та прохав, щоб на протязі останніх двох місяців ц. р. секретарі та урядовці посилили працю приєднання членів, та щоб кожний відділ приєднав принаймні одного члена.

Голова повідомив, що бенкет, влаштований 30-го вересня ц. р., відбувся величаво, але, на жаль, більше уваги було присвячено присутньому сенаторові С. Персі та його політичній діяльності, ніж відзначенню 90-літнього ювілею УНСоюзу.

Голова подякував Бенкетовому комітетові на чолі з І. Ґавалюком за успішне переведення імпрези.

М. Ольшанський поінформував присутніх про успішні подорожі старших членів (сеньйорів) до Вашінґтону з нагоди 20-літнього ювілею відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченка, та до Союзівки на З'їзд старших членів УНСоюзу. Наступна подорож буде до Фльориди.

Потім головні урядовці передали привіт від Головного Уряду та повідомили присутніх про свою діяльність. Інж.А Дорошенко поінформував присутніх про важніші справи Союзу і при тому згадав про працю фінансового і організаційного відділів УНС до кінця вересня ц. р. Він заохочував членів до приєднування членів в нашому 90-літньому ювілейному році.

В дальших дискусіях брали участь І. Ґавалюк, Е. Блідий, Р. Припхан, О. Бережан, С. Кочій, П. Ґут. Збори, які відбулися в Союзовому Домі, закрив голова М. Ольшанський, запросивши присутніх на перекуску.

Інж. А. Дорошенко

Відбулись організаційні збори Філядельфійської Округи УНСоюзу

Філядельфія. (В. Яців).— Тут у власній залі відбулись організаційні збори Філядельфійської Округи при участи 35-ти голів і секретарів відділів. Збори відкрив голова Округи П. Тарнавський о год. 2-ій по полудні. Він привітав присутніх членів головного уряду, проф. д-ра Богдана Гнатюка, члена Контрольної Комісії та радних Івана Одежинського і Василя Пастушка. Голова сказав, що наша Округа не вив'язується із свого організаційного завдання як слід. Він підкреслив, що завдяки нашому радному В. Пастушкові, який зорганізував 86-ть членів, наша округа займає відповідне місце в організуванні членів й апелював до присутніх голів і секретарів відділів, щоб вони присвятили більше часу для організування членів.

Запрошений до слова проф. д-р Богдан Гнатюк, член Контрольної комісії привітав присутніх і передав привіт від Головного уряду. У своєму слові пригадав зібраним членам деякі історичні факти з життя цієї 90-літньої братської організації, промотором в будові якої була наша Українська Церква, яка мала і має великий вплив на життя української спільноти. Він подав інформації про незадовільний стан членства УНС. Професор сказав, що треба доложити всі старання, щоб виконати плян приєднання нових членів. Філядельфійська Округа повинна зорганізувати 101 нового члена, щоб виконати квоту і здобути першенство в організуванні нових членів. Він також поінформував про справи, які відносилися до фінансової господарки УНСоюзу, і сказав, що господарка є добра. Порушив у своїх інформаціях справи, які відносилися до пляну будови дому для наших пенсіонерів, до проблем фінансово-господарських Союзівки, „Свободи", як теж до справ які відносяться до злуки двох Союзів—УНС і УБС.

Проф. Б. Гнатюк сказав, що справи, які є дуже важливі для наших сеньйорів поступають вперед. УНСоюз плянує будувати „кондомініюм" за власні фонди. Щоденник „Свобода" не є в силі задоволити всіх членів нашої союзової спільноти; англомовний „Український тижневик" вив'язується із свого завдання, доказом чого є збільшення передплатників. Треба підкреслити, що нашаЕкзекутива ставиться позитивно до всіх наших молодечих організацій включно зі студентами, членами відділів УНС, які одержали 170-ть стипендій на суму 50,000 долярів, а студентам, які є членами відділів Філядельфійської Округи уділено 7,100 долярів на рахунок стипендій.

Радний Іван Одежинський у своєму короткому слові сказав, що в тому році зорганізував 10-ть нових членів і вірить, що йому вдасться зорганізувати певну кількість нових членів до кінця цього року. Радний Василь Пастушок відданий активіст в організуванні нових членів поінформував присутніх, що дотепер зорганізував 86 нових членів і вірить, що до кінця цього року приєднає ще 14-ть членів, щоб осягнути 100 нових членів, потрібних для виконання заплянованої квоти.

В дискусії, в якій брали участь інж. Іван Скіра, інж. Михайло Нич, проф. Володимир Винницький, мґр В. Яців, В. Євтушенко, і яка торкалась справ фінансово-господарських, злуки двох наших братських союзів, дому сеньйорів й інших проблем, які мають значення в житті УНСоюзу. В дискусії були порушені також справи, які відносилися до місця відбуття наступної Конвенції нашого Союзу

Останній дискутант цього організаційного вечора дир. Іван Даньківський, відданий член Управи Філядельфійської Округи УНСоюзу, апелював до присутніх голів і секретарів, щоб вони доклали всіх старань, щоб Філядельфійська Округа виконала заплянoвану квоту і здобула перше місце в організуванні нових членів. На всі питанні відповідав проф. Б. Гнатюк.

Опісля всі учасники організаційних зборів при каві і солодкому обговорювали справи УНСоюзу та проблеми нашої спільноти.

Відбулися Збори Окружного Комітету УНС Ютика – Сиракюзи

У неділю, 21-го жовтня ц. р., Окружний Комітет відділів УНСоюзу Ютика–Сиракюзи, Н. Й., відбув у приміщеннях Українського Народного Дому свої осінні Організаційні збори. Найважливішим завданням цієї зустрічі чолових союзових діячів було,в першу чергу,перевірити організаційний стан Округи та заохотити представників відділів до дальшої праці у виконанні організаційної квоти на 1984 рік.

З огляду на те, що голова Окружного Комітету уступив, зборами провадив заступник голови Іван Чопко. Вставши з місць хвилиною мовчанки присутні вшанували пам'ять недавно померлого Первоієрарха Української Католицької Церкви Патріярха Сліпого. Іван Чопко подякував д-рові Іванові Гвозді за те, що він виконував на протязі трьох років обов'язки голови Округи. Звітуючи про свою працю, він подав, що брав участь у зборах голів окружних комітетів в червні ц. р. на Союзівці. На цих зборах звітував про працю Округи за минулий рік. На його думку, відділи з числом членів меншим, ніж 10, повинні бути злучені з більшими відділами. Переглядаючи організаційні осяги поодиноких відділів, він звернув увагу на факт, що в деяких місцевостях існують специфічні економічні проблеми. Позамикано фабрики, і наші люди втратили працю, що від'ємно впливає на організування членів. Все ж таки він просив представників відділів, щоб не забували про організаційну працю та сам від себе пообіцяв виконати квоту Відділу 271-го.

Опісля промовляла Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу. Переглянувши список членів по відділах, У. Дячук ствердила, що 121-ий Відділ цього року вже придбав 10 нових членів, а 271-ий і 317-ий відділи—по 7 членів, за що вона подякувала щиро присутнім на зборах секретарям Іванові Чомкові і Миколі Величові. Недалеко за цими відділами є ще Відділ 330, який цього року здобув 6 членів. Два відділи, 21-ий і 39-ий мали по чотири члени, а чотири відділи — від трьох до одного.

Хоч Округа виконала свою квоту тільки на 48 відсотків, при наполегливій та систематичній праці не виключено, що можна ще, як не на 100 відсотків, то хоч на 75 виконати квоту. Вона дуже просила представників відділів докладати всіх старань, щоб посилити організаційну працю, що, напевно, дасть намічені осяги. Опісля У. Дячук ствердила, що УНСоюз взяв собі за завдання цього року приєднати 3,000 нових членів, забезпечених на суму 11 мільйонів долярів. Досі придбано вже 1,609 забезпечених членів на суму 7,335,000 долярів. До кінця року треба ще приєднати 1391. В кінці серпня ц. р. майно УНСоюзу виносило суму 50,533,000 дол.та зросло в біжучому році на 783,000 дол.

Сума зібраних вкладок осягнула в цьому році 2,058,548 дол., що є на 46,000 дол. більше, ніж рік тому. Це вказує на факт, що хоч число членів не зростає, але сума забезпечення поодиноких грамот є вищою, ніж у минулих роках. Сума одержаних відсотків від інвестицій дала цього року 2,373,051 дол. без відсотків від Корпорації Дому.

У жовтні цього року дозріло боргових забов'язань на суму 3,300,000 дол.і наші члени, іх власники, відновили їх майже на повну суму. Опісля доповідачка подала цілий ряд користей, які мають поодинокі члени, коли забезпечуються в УНСоюзі, а також, як ця організація допомагає цілій громаді своїми пожертвами та пресою.

По доповіді у дискусії на різні союзові теми взяли участь В. Рев'юк, д-р І. Гвозда, В. Корчинський, В. Метковнч і І. Пиндус.

З огляду на відзначування 50-ліття існування УНДому в Сиракюзах, заплянованi на цей самий день увечорі. Збори закінчено у 4-ій годині, щоб дати можливість присутнім взяти участь у цих святкуваннях.

ТЕРМІНОЛОГІЧНА КОМІСІЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА

ВЛАШТОВУЄ

КОНФЕРЕНЦІЮ

дня 1-го ГРУДНЯ 1984 р.

в викладовій залі НТШ (63 4-та Авеню, Ню Йорк)

з доповідями про стан української мови на рідних землях, в діяспорі після 1950 року та проблеми української термінології.

Початок о год. 3-ій після полудня.

Вступ вільний.

Запрошуємо всіх, кому дорога справа рідної мови.

УПРАВА

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКІ СИРОТИ В БРАЗИЛІЇ

При переписуванні списка жертводавців, замість квітів на могилу бл. п. ЯРОСЛАВА ЛАБКИ

(„Свобода" ч. 222) помилково пропущено прізвища осіб, що зложили свої пожертви на УКРАЇНСЬКІ СИРОТИ в БРАЗИЛІЇ а саме:

Пані Ольга Фаревонів — 100.00 дол., о. митрат Мирослав і Марія Харини, Олександер Ничка і Ярослава Лабка — по 50.00 дол., С. Х. Богославець — 25.00 дол., Марія і Орест Мицики — 20.00 дол., С. Богославець і Родина Песик — 15.00 дол. та пані Ольга Дубик — 10.00 дол.

Разом: 335.00 дол.

За помилку просимо вибачення.

ЯРОСЛАВА ЛАБКА і Родина.

З Волі Всевишнього в дні 28-го листопада 1984 р. відійшов у Вічність

бл. п.

ОСИП КУЗЬМИН

проживши 91 р. трудолюбивого життя

ПАНАХИДА за душу Покійного відправилася в похоронному заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку, в четвер, 29-го листопада 1984, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 30-го листопада 1984 р., з церкви Св. Юра в Ню Йорку, о год. 9:30 рано на цвинтар Св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійного просять його

ПРИЯТЕЛІ

А. Капуста...

(Закінчення зі стор. 1)

партаментові постачатимуть не-українці. Наприклад, видані недавно повідомлення про смерть Ю. Литвина і В. Марченка зроблено на базі інформації від не-українців.

Велику увагу він присвятив інформації, яка приходить від академічних середовищ. Він особисто бере участь в багатьох конференціях в цілях його професійних дослідів, підкреслюючи значення Гарвардського осередку. Хоч наукові інституції мають тепер обмежені бюджети, то все ж таки коли появляться навіть з труднощами публікації про українську тематику вони матимуть своє позитивне значення в ділянці політики. Дальше, він заохочував не тільки нав'язувати контакти у поважних справах з різними агенціями Уряду, але передусім рекомендував українській молоді професійно студіювати політичні предмети і старатися про працю в урядових агенціях. При тому, якщо йдеться про комплекс СССР, то студіювання російської мови в додатку до мови будь-якої совєтської національности, европейської чи азійської, забезпечить позитивне полагодження подання апліканта. Пасивна опозиція і ворогування з Урядом нічого позитивного не дасть. Треба лише студій, знання, постанови і активного наставлення.

Велика школа, що на доповіді не показались українські науковці ані студентство, але багато присутніх нав'язали контакт, взяли відповідну літературу, яка напевно дістанеться до рук заінтересованих молодих людей.

Совєтські...

(Закінчення зі стор. 2)

го вимагав навіть американський уряд. В тому часі Марченка навіть не звільнено від виконування важкої праці. Коли його врешті відтранспортували літаком до лічниці внутрішнього міністерства - тобто в'язничної лічниці - він уже був напів притомний і потребував негайного залучення апарату штучної нирки. В цій лічниці не було такого апарату, а власті відмовилися переслати його до лічниці, де такий апарат находиться. Марченко помер у в'язничній лічниці п'ять днів пізніше.

Сеттер пише, що під час періоду детанту, широко відомих дисидентів в цей спосіб не вбивали. Отже розвиток нової політики вказує на те, що коли Америка відкинула детант, під час якого вона занедбала свою оборону, а Москва за той час озброїла себе до зубів, то Кремль чує себе вільним відносно стосування брутальної політики супроти своїх дисидентів.

Одначе Томашінський, Тихий і Марченко не є одинокими жертвами зумисного медичного недогляду. Юрій Литвин, ще один важко хворий член Української Гельсінкської Групи поповнив самогубство в Перському таборі в місяці серпні ц.р. Віктор Некіпелов, член Московської Гельсінкської Групи, має тумор на потилиці, якого таборові власті не дозволяють перевірити чи це не є рак, бо як заявив таборовий лікар, „такої аналізи не можна перевести в таборових обставинах".

Справі д-ра Кор'яґіна, пише Сеттер, Захід повинен присвятити спеціяльну увагу, щоб йому приділено належну лікарську опіку, бо це був він, який дав фахове свідчення, що дисиденти, які находяться в совєто-московських психіятричних заведеннях є здорові, що примусило Совєтський Союз зрезиґнувати минувшого року з членства Світової Психіятричної Асоціяції. Це перший раз Сов. Союз був змушений зрезиґнувати з членства світової організації із-за невиконування її приписів, що являє собою велику, хоч належно не оцінену прогру в зовнішній політиці Сов. Союзу.

Дейвид Сеттер цілком слушно твердить, що коли Захід дозволить Москві, належно не протестуючи, вбити занедбанням медичної опіки також і д-ра Кор'яґіна, який відважно виявив, що Москва запроторює здорових дисидентів до лічниць для божевільних, т. зв. „психушок" - то це ляже чорною плямою на сумління Заходу, з якої йому буде важко очиститися.

А ми від себе додамо, що такою ж чорною плямою на сумлінні Заходу вже лягла смерть українських борців за національні і людські права українського народу, українських в'язнів: Олекси Тихого, Валерія Марченка і Юрія Литвина та всіх тих українських політичних в'язнів, вістки про смерть яких не продісталися на Захід.

Журналістична...

(Закінчення зі стор. 2)

коректу й заносила до редакції. А що проф. Сімович був людиною товариською і балакучою, він любив поґуторити і радо вислухував розповідей О. Соневицької про її спостереження під час її мандрування вулицями міста. Зацікавлений кмітливими спостереженнями й кольористим оповідацьким стилем співрозмовниці, проф. Сімович заохотив її списати ці спостереження в формі художніх репортажів, які плянував видати збіркою п.н. „Вулицями Львова". Спалах світової війни не дав змоги здійснити задуму.

Цікаві були її репортажі з подорожей до полудневої Европи — Греції, всіх майже грецьких островів, Царгороду, Сицилії. Вона часто відвідувала ці місця з чоловіком і сином. Писала про них репортажі до „Нового Шляху" в Торонто, Канада, яку редаґував Софронів-Левицький. Проф. Евген Онацький з Арґентини зацікавився її репортажами і просив присилати їх.

В Америці продовжувала свою журналістичну діяльність зразу як звітодавець з імпрез в Літературно-Мистецькому Клюбі за головування скульптора Сергія Литвиненка, до „Свободи", „Америки" і співпрацювала з журналом „Наше Життя".

Вона є співредактором журналу „Самопоміч" „Наш Світ", в якому веде жіночу сторінку і пише принагідні статті. В пресі поміщує оповідання, нариси, спогади, художні репортажі, статті на культурно-громадські й виховні теми.

Близьким до журналістичної праці є редаґування книжок і видавнича справа. У цих ділянках О. Соневицька має за собою підготовку до друку праці свого чоловіка проф. Мих. Соневицького про грецьку літературу, зредаґування збірки історичних есеїв свого сина д-ра Леоніда п.н. „Студії з історії України". Тепер працює над виданням перекладу проф. Соневицького твору старогрецького поета й історика п.н. „Анабазіс". За її співпрацею вийшов об'ємний мемуарно-історичний збірник „Чортківщина".

Так маленький і здавалося б початково прикрий випадок відкрив її журналістичні обдарування і штовхнув її зацікавлення на новий шлях.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА у Сальвадорі минулого місяця, в якій загинув один з головних командирів війська разом із двома іншими високими рангою військовиками не була припадковою, як тепер стверджують, але через підложену бомбу. Ті високі військові провідники згинули в гелікоптері американського виробу і тепер американські техніки, провіряючи причину катастрофи, знайшли рештки вибухового матеріялу у залишках розбитого гелікоптера.

КИТАЙСЬКИЙ ЩОДЕННИК, що виходив в Ню Йорку і Лос Анджелесі від 1982 року і мав 30,000 накладу п. н. „Китайський Таймс" перестав несподівано виходити, а його видавець подав як причину „фінансові труднощі". Знавці обставин припускають, однак, що щоденник перестав виходити під натиском Тайвану, тому що зміст щоденника був ліберальний, а в щоденнику появилася перед виборами критична стаття проти Роналда Реґена.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го ГРУДНЯ 1984 РОКУ

Фініксвілл, Па. — 321-ий Відділ УНСоюзу, Братство св. ап. Петра і Павла відбуде свої Річні Загальні Збори в парафіяльній залі. На порядку нарад: затвердження протоколу з попередніх зборів, звіти урядовців та контролерів і вибір урядовців Відділу на 1985-ий рік. Секретар просить всіх членів прибути та вирівняти залеглі вкладки.

Іван Підгайний — пресідник
Микола Лісовський — касир
Дмитро Цюх — секретар

НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1984 РОКУ

Карнеґі, Па. — 481-ий Відділ УНСоюзу ім. Івана Франка, відбуде свої Річні Загальні Збори, о год. 1:30 по полудні в авдиторії парафії Святої Трійці в Карнеґі, Па. На порядку нарад звіти урядовців та вибір урядовців на 1985 рік.

Проситься всіх членів прибути та вирівняти належні вкладки.

Гелен Возняк, секретар